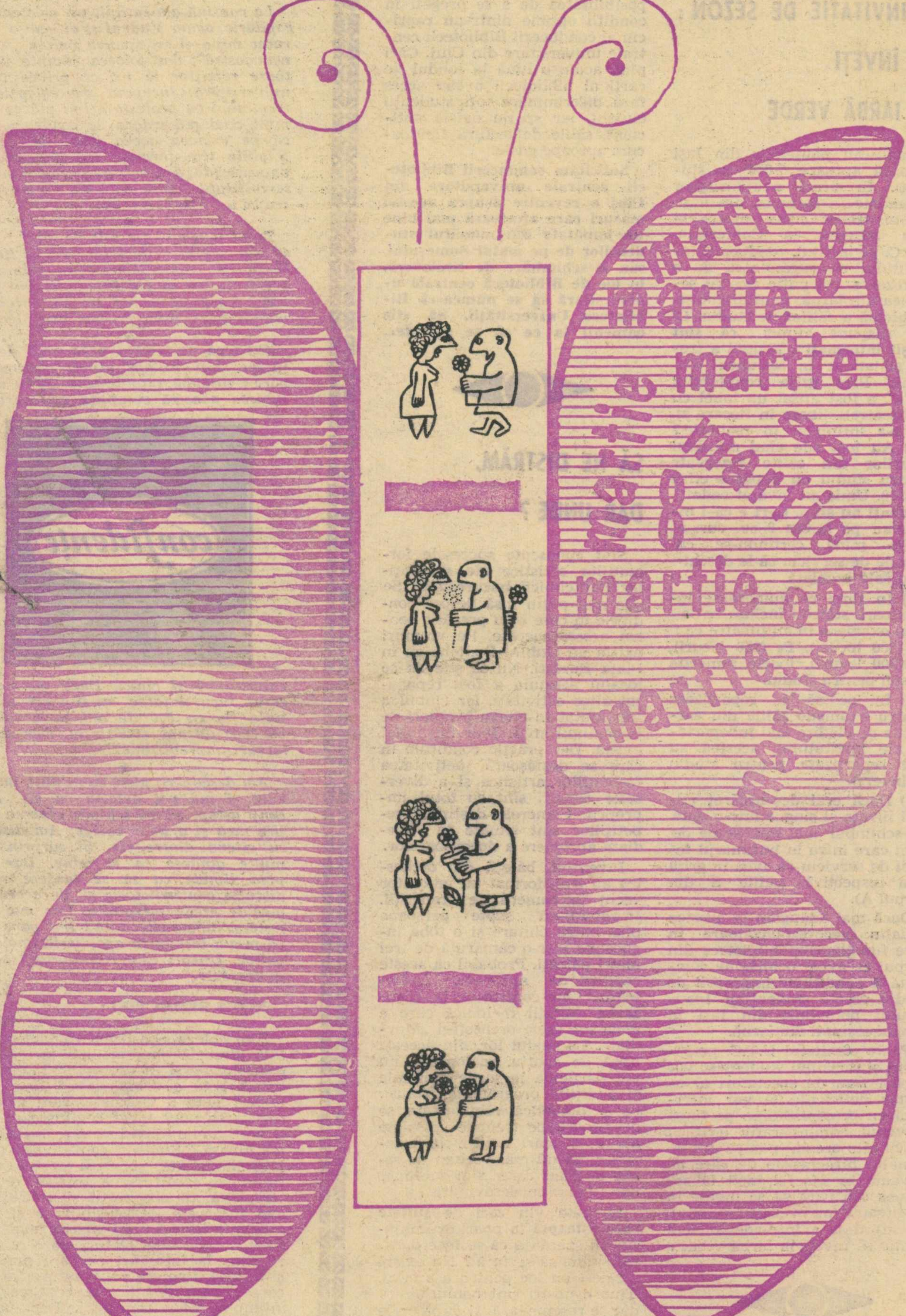
Viața studențească

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Nr. 10 ● Miercuri 6 III 1968 ● 12 pagini ● 0,50 lei

Desen de I. Dogar MARINESCU

ÎN MARTIE SĂ ADUCEM FLORI FEMEII, TINEREI FEMEI, NECUNOSCUTEI, IUBITEI...

Primăvara ne așteaptă undeva aproape printre prăpăstii de alb și de răcoare; prin munții noștri cresc încă zăpezi și la stînele neamurilor care au urcat mioarele prin creștetele alpine e o tăcere în care, către prînzuri, se aud troznind ghețari, se aud curgînd printre pămînturi clopote de soare și aburii prin văi descoperă distrugerile de vegetații pe care toamna le lăsase în urmă cu un an pe pămînturile și printre spațiile în care ne nășteam.

Acolo-i muntele cu veșnicia lui, aici orașu-și leapădă orgoliul alb, răcoarea și ghețurile care l-au cuprins prin anotimp. Pe străzi un abur se aruncă în coșurile binecuvîntate ale renașterii țărînei care și-a tras prin parcuri duhurile-n sus. Astfel dintre zăpezile în care viața vegetală s-a zbătut trec spre lumină ghioceii — un sentiment închis între petale albe cu primele nervuri pline de verde, cu primii nervi în care doarme primăvara.

Martie — podoabă a zilelor care înving zăpada și vremea — a sărbătorilor prin case și-n cuvinte...

Dați-mi acuma un buchet imens să pot închiria mașini să-mi care florile la întîlniri, flori multe și poeme despre frumusețe; aș fi un bun împărțitor de fericire, de tinerețe și de bucurii. Eu m-aș opri ca voi în stradă să privesc o clipă femeile frumoase care-așteaptă flori, fiorii gravi ai nărilor care palpită și pașii celor care trec din mii de colțuri spre gongurile clipei de-ntîlnire.

În martie, la ziua 8, să ducem flori femeii, tinerei, necunoscutei, iubitei care crede în boiul primăverii care se vestește...

Dumitru M. ION

Studenții și viața socială

FINALUL RĂMÎNE DESCHIS

6 din 26

Se strînseră șase din cei douăzeci și șase de eroi ai reportajului meu. Nu erau personajele unor fapte senzaționale, în virtutea profesiei rămîneau deschiși și predispuși la discuții, gata să angajeze dialoguri oricînd și pe orice temă. Cei șase erau: **Gheorghe Crasnea, Lucia Tobă, Mariana Bărăgan, Florian Ciotca, Maria Ghiță și Iancu Filipescu, studenți în anul II la Facultatea de sociologie,** cei care, alături de colegii lor cu care însumau în total de loc impresionanta cifră 26, în vara anului 1967 au pornit o anchetă sociologică în zona Slatina. Tema generală a anchetei — **„Procesul de urbanizare".**

— Tema principală era cursul unei albii care stringea toate apele, ține să completeze metaforic Gheorghe Crasnea, fiindcă ne-am împărțit în grupuri de cîte trei sau patru inși și fiecare grup a urmărit o altă problemă. Fiecare problemă convergea firește la tema generală printr-un fel anume. Era cu alte cuvinte un „afluent"...

— Și care erau „afluenții"?...

FLORIAN CIOTCA: Grupul meu avea de studiat **Relațiile sociale din zonele de trecere de la rural la urban,** cartierele mărginașe ale Slatinei. Aveam de utilizat (și am utilizat) chestionare care surprindeau aspecte sociale, profesionale, ale gradului de dezvoltare culturală la locul de muncă al locuitorilor. Simultan ne interesau și relațiile din cadrul C.A.P.-urilor. Cum am realizat asta? Prin cele două sute de persoane anchetate.

LUCIA TOBĂ: Chestionarele nu sînt suficiente pentru elucidarea problemei. În genere, fiecare din noi a trecut prin mai multe etape de cercetare. Eu m-am ocupat de **procesul industrializării socialiste** în special în cadrul temei generale (care a fost unică pentru toată grupa). Datele mi-au fost furnizate de cabinetul tehnic și de cursurile de calificare (la care am urmărit frecvența, mediul de proveniență al cursanților), performanțele profesionale, mișcarea întrecerii socialiste la diferite nivele.

IANCU FILIPESCU: **Schimbările în mediul rural,** de care m-am ocupat într-o a doua etapă a cercetării, formau un aspect aparte al temei generale, a întregii grupe.

MARIANA BĂRĂGAN: Mie mi-a revenit culegerea datelor privind **forța de muncă.** Interesante mi s-au părut descoperirile în legătură cu migrația oamenilor spre oraș, ca efect direct al industrializării. A trebuit mai întîi să consult documentele **întreprinderii pentru repartizarea și utilizarea forței de muncă,** apoi arhiva Sfatului popular din Slatina.

IANCU FILIPESCU: Una din cele mai interesante anchete a fost **aceea efectuată asupra unui eșantion de gospodării din oraș.**

GHEORGHE CRASNEA: Dar din păcate n-am prea putut-o adînci din lipsa unor sociologi pe probleme de familie...

LUCIA TOBĂ: **Cercetarea pieței și a tîrgului din Slatina** a fost ultima dintre anchetele organizate în planul pe care ni-l propuseserăm.

GHEORGHE CRASNEA: La aceste anchete aș mai adăuga alte două, **de opinie,** pe care le-am

Florentin POPESCU

(Continuare în pag. 4-a)

O propunere: inițiativa colectivelor mici...

Din efervescența de idei generată de măsurile pentru îmbunătățirea muncii în rîndul tineretului aș releva una, considerînd-o printre cele mai importante: aceea de a stimula inițiativa tinerilor, în cazul nostru a studenților. S-au adus diferite critici activității de pînă acum: birocratism, o neglijare a sensibilității tinerilor la fenomenele contemporane, anumite formalisme și automatisme.

Într-o anchetă făcută în centrul universitar Cluj reieșea că **studenții își organizează mult mai ușor și cu mai mare entuziasm acțiuni la nivelul colectivelor mici** (grupe, ani de studii). Nu mai sînt valabile activitățile de mare amploare în care se angajează studenți de la facultăți diferite, necunoscuți între ei. Activitățile la nivelul colectivelor mici dau bune rezultate. E în fond un proces dialectic... Succesul acțiunii e determinat de felul în care colectivul este sudat. În același timp acțiunea comună duce și mai mult la sudarea colectivului. Dată fiind importanța acestor acțiuni la nivelul unor colective mici, iată necesitatea inițiativei masei de studenți. Organizația U.T.C. trebuie să fie un cadru larg în care să se desfășoare acțiunile pornite din rîndul studenților. **Comitetul U.T.C. trebuie să joace rolul de îndrumător sau de sprijin al acțiunilor pornite din inițiativă individuală.**

Ion CRISTOIU

...Și o realizare: Rențea club '68

Totul a pornit de la o idee anonimă a unuia dintre studenții de la I.P.G.G. care au fost în vacanța de iarnă oaspeții cabanei Rențea. Încercînd de a alcătui un program cultural al vacanței s-a descoperit că mai mulți dintre studenți aveau afinități cu poezia, cu muzica ușoară sau clasică, cu pictura sau fotografia. De aceea, imediat după întoarcerea din vacanță, cu sprijinul Comitetului U.T.C. al institutului, grupul de studenți care s-au cunoscut la Rențea a convocat prima ședință a CLUBULUI RENȚEA '68. Reuniunea a avut un succes extraordinar și o largă audiență la toți studenții institutului care au cerut în corpore perpetuarea acestei forme de activitate culturală. S-au recitat versuri, s-au citit epigrame, s-a făcut o expoziție de fotografii realizată de fotoamatorii de la I.P.G.G., s-au interpretat melodii de muzică ușoară și s-a prezentat filmul realizat de cineclubul institutului pe pîrtiile însorite din jurul cabanei.

O. PAVEL

Curs de stenografie

Toți studenții Academiei de studii economice participă după un program bine stabilit la cursul de stenografie organizat la inițiativa Comitetului U.T.C. și a rectoratului institutului. Iată cum o propunere mai veche, susținută și în paginile revistei noastre, dar nepusă în practică de cei care ar fi trebuit s-o facă, respectiv Casa de cultură a studenților, a fost aplicată de studenții unui institut în urma cererilor repetate ale acestora. Considerăm că această inițiativă trebuie urmată cît mai repede și de celelalte institute din țară. Consecințele utilității ei sînt indiscutabile.

E. VASILESCU

Cercul melomanilor

Comitetul U.T.C. și comisia culturală a Asociației studenților din centrul universitar Cluj au luat inițiativa constituirii unui cerc al melomanilor, formă de activitate mult superioară vechilor „audiții muzicale" pe disc sau bandă de magnetofon. Noua formă de activitate presupune programarea unor concerte de muzică preclasică și clasică, precedate de prezentări succinte datorate unor personalități cu renume ale vieții muzicale clujene.

Inițiativa e cu atît mai salutară cu cît sub aspectul educației muzicale studențimea clujeană era pe cale de a-și pierde acea tradiție care îi adusese prestigiul de cel mai receptiv, rafinat și frecvent public al sălilor de concert și spectacolelor de operă. Ciclul de programe s-a deschis cu un recital susținut de baritonul Alexandru Farcaș și pianistul F. Weis, care au interpretat două din ciclurile de lieduri ale lui Musorgski: „Fără soare" și „Cîntecele și dansurile morții". Prezentarea muzicală competentă și completă a aparținut dr. Angi Ștefan, iar cea literară studentei Doina Cîmpeanu.

Iată o inițiativă care, credem, trebuie să invite și pe studenții altor centre universitare la reflecție, dar mai ales la acțiune.

Constantin RÎPĂ

RECOMANDAT EXPRES

O INVITAȚIE DE SEZON: SĂ ÎNVEȚI LA IARBĂ VERDE

Institutul politehnic din Iași numără aproape 7 000 de studenți. În urma neajunsurilor semnalate în sesiunea din vara anului trecut cîțiva dintre ei s-au adresat, la Conferința U.T.C. pe institut, conducerii institutului cu rugămintea de a se rezolva, cel puțin pentru sesiunea din iarnă, mult discutata problemă a sălilor de studiu. Li s-a răspuns atunci **„că sînt greșit informați"**. Timpul a trecut și iată-ne în sesiunea din iarnă. Prin grija comitetului U.T.C. a fost afișat un tabel cu amfiteatrele libere în fiecare zi. Ce s-a întîmplat în realitate?

1) Au fost zile cînd numărul locurilor din sălile rezervate pentru studiu nu depășea cifra de 100. Unde au învățat ceilalți studenți nu știm. Cert e că-i întîlneam pe la ora 9 cu cursurile-n mînă certîndu-se cu femeile de serviciu să le deschidă o sală încuiată.

2) În timp ce numeroase laboratoare stăteau închise, se dădeau examene în amfiteatre ca: B_2 (300 locuri), P_4 (250 locuri), B_5 (300 locuri), foarte nimerite ca săli pentru studiu.

3) În loc să se repartizeze pentru examene sălile din corpurile de clădire mai îndepărtate ale institutului, acestea au fost repartizate pentru studiu (și invers).

4) Dacă erai descurcăreț puteai învăța și singur într-o sală în schimbul unei mici sume de bani care intra în buzunarul femeii de serviciu ce avea în grijă sala respectivă (sălile S din corpul A).

Dacă mai adăugăm la acestea situația necorespunzătoare în care funcționează biblioteca din corpul B avem o imagine completă a condițiilor improprii de studiu create studenților Institutului politehnic din Iași în timpul sesiunii din iarnă.

Poate comitetul U.T.C. pe institut și Consiliul studențesc vor depăși faza de spectatori ai acestor deficiențe și vor interveni cu promptitudine pe lîngă serviciul administrativ (criticat și cu alte ocazii, pentru tradiționalul birocratism de care dă dovadă) în așa fel încît în sesiunea din vară să se învețe în amfiteatru (nu în Copou, ca anul trecut) deși e într-adevăr mai poetic să înveți la iarbă verde...

STRICT INTERZIS ACCESUL PENTRU CEILALȚI...

„Conducerea Bibliotecii centrale universitare din Cluj a luat o măsură arbitrară interzicînd studenților clujeni din alte institute decît Universitatea accesul în sălile de lectură" — ne informează un corespondent din localitate.

Deși fiecare institut și chiar fiecare facultate are bibliotecă proprie, există multe lucrări care îi interesează pe studenți și care nu se găsesc decît în unicat la Biblioteca centrală.

Iată-i, așadar, pe studenții de la Politehnică, Agronomie, Medicină sau Conservator lipsiți de posibilitatea de a se pregăti în condiții optime dintr-un capriciu al conducerii Bibliotecii centrale universitare din Cluj. Căci pînă acum o lună la fondul de cărți al bibliotecii aveau acces fără discriminare toți studenții clujeni, iar spațiu există suficient, sălile de lectură fiind acum aproape goale.

Solicităm conducerii Bibliotecii centrale universitare din Cluj o revenire asupra acestei măsuri care afectează mai bine de jumătate din numărul studenților de pe malul Someșului, sau o schimbare de titulatură, în loc de Bibliotecă centrală universitară să se numească Biblioteca Universității. Să știe oamenii la ce să se aștepte...

SĂ NE DISTRĂM, DAR UNDE?

Sînt cunoscute succesele formațiilor artistice ale studenților Politehnicii bucureștene. Se știe mai puțin însă despre condițiile în care s-au pregătit pentru aceste succese. Pe vremuri exista un club al Politehnicii în Piața Buzești. Nu se știe de ce localul acestuia a fost repartizat altor activități, iar clubul a fost mutat în cîteva încăperi de la căminul nr. 1. Teoretic clubul există. Dar practic condițiile în care se desfășoară activitatea formațiilor artistice și a diverselor cercuri sînt cu totul improprii. Camerele destinate repetițiilor sînt situate în imediata apropiere a dormitoarelor.

Inventivi, băieții din orchestră au transformat un laborator vechi în cameră de repetiții. Imaginați-vă șapte persoane plus patru chitare și o tobă înghesuite într-o cămăruță de trei metri pătrați. Probabil că aceste condiții de apropiere „sufletească" au contribuit la realizarea unității melodice care a adus succesele orchestrei „Mondial". La rîndul lor, din aceeași lipsă de spațiu, melomanii nu pot participa la serile muzicale și audițiile programate. Totuși, cu o diabolică regularitate se desfășoară pe treptele spiralate ale unei scări audiții la tranzistor. Să nu mai vorbim de serile de dans care „sînt sublime, dar lipsesc cu desăvîrșire".

Sîmbăta vin zeci de **suflete care așteaptă** la poarta căminului, în speranța că se face dans. Dar unde să se facă? Nu există nicăieri un loc pentru așa ceva. Tinerii noștri sînt nemulțumiți, dar se resemnează, și după orele 21—22 își fac singuri program. Merg pe cheiul Dîmboviței și discută... Ce discută?

Unii merg la Casa de cultură. Dar ce ghinion... Alții au avut aceeași idee mai devreme și localul este arhiplin. Unde să mergi? Normal, se înghesuie la ușile altor cluburi unde se organizează dans sau sfîrșesc discuțiile începute pe chei, undeva, într-o bodegă, în atmosfera încețoșată de fumul țigărilor.

În aceleași condiții dificile activează cercul plastic, cercul foto și cenaclul literar „Ion Barbu" condus de ing. Ionuț Jaleș.

La noi în cămin există posibilități pentru înființarea unui „Student-club". Au venit cîteva comisii, au vizitat corpul „Lux", dar n-am mai aflat altceva de atunci. Poate se va înființa vreun club peste cîțiva ani. Studenții așteaptă.

George VALERIU

confidențe

Ieri am înțeles că viața mea de studentă se mărginește la cursuri, seminarii și bibliotecă. Dar mă doare sufletul cînd le văd pe celelalte plecînd și întorcîndu-se seara la cămin vesele sau melancolice însă, oricum, fericite. Nu știu. Dar îmi vîr capul în spațiul cărții mele și fac ironii imense pe seama eforturilor lor de coafură și înveșmîntare. Mă gîndesc că fetele pierd așa de mult timp cu îngrijirea (tot nereușită) a bietei lor ființe, încît le rămîn ochii plini de rimel și goi de orice gînd. Oare nu te poți realiza altfel decît urmînd „moda"? Adică dans, băieți, fuste scurte, țigară etc.? Pentru că, din păcate, am observat că fetele inteligente nu au ceea ce se cheamă „succes". Mai ales nu plac băieților... inteligenți. Este și asta o contradicție!

★

La cantină am întîlnit un prieten din copilărie, acum student și el. Mi-a sărutat mîna și-mi spunea mereu „dumneavoastră", dar folosea cuvinte jignitoare referitor la tot ce privea viața universitară, începînd cu colegele și terminînd cu profesorii. Îmi plăcea mai mult cînd mă trăgea de coade, pentru că pe vremea aceea jocul de șah și fotoliile transformate în avioane sau vapoare (după necesitate) erau pline de semnificații. Însă nu i-am spus-o pentru că tot n-ar fi înțeles.

★

Totul putea să fie atît de „lin"! Însă eu l-am întrebat dacă l-a citit pe Hegel. M-a privit ironic. N-are timp. Numai eu am destul ca să pot face gafe. Îmi pare rău? La urma-urmei, nu pot privi oamenii decît prin prisma unei lecturi.

★

Cred că ne temem prea mult de noi înșine. Noi sîntem primii oameni pe care-i înșelăm întotdeauna. Și în autoiubirea noastră cumplită sîntem nerecunoscători și cinici. Dacă mi s-ar fi cerut încuviințarea, aș fi dorit să mă nasc fie cu 500 de ani în urmă, fie cu 3000 de ani mai tîrziu. Dar sînt și lucruri imprevizibile...

★

Am descoperit niște subtilități într-un curs și mă voi delecta cu ele. Între timp aștept să-mi schimb părerea asupra mea și a unor colege. Am discutat cu cîteva dintre ele. Și, surprinzător, multe gîndesc ca și mine. Dar sînt prea timide ca să se lanseze într-o discuție contradictorie și, de aceea, lumea le crede mărginite. Dar mai greșește și lumea cîteodată! Îmi pare bine că m-am înșelat în aprecierile mele negative. Uneori este reconfortant să nu ai dreptate.

E. T.

NOTA REDACȚIEI:

Este colega noastră o romanțioasă, o fată desuetă încremenită în canoane profesionale și în precepte intelectualiste? Este o complexată? Este o timidă? Este o visătoare, care așteaptă realizarea unui ideal sentimental abstract? Sau o ființă lucidă și poate chiar malițioasă? Evident, confesiunea ei relevă sinceritate și însuși efortul de a o transcrie confirmă că trăiește o viață complexă, de observații și asociații de idei încărcate de sensibilitate și semnificații. Confesiunea merită mai mult decît atenția unei lecturi, ea cere și un răspuns la întrebări pe care punîndu-și-le sieși, le pune nouă, tuturor acelora care sîntem seismici la ceea ce li se întîmplă colegilor noștri. Deci, așteptăm confesiunile dumneavoastră, chiar dacă ele vor fi mai delicate și mai grave!

COLEGIUL DE REDACȚIE

Redactor-șef: NICULAE STOIAN

Prof. univ. **JEAN LIVESCU** — adjunct al ministrului învățămîntului; acad. prof. **GHEORGHE MIHOC**; acad. prof. **N. PETRULIAN**; acad. prof. **N. TEODORESCU**; conf. univ. **CORNEL PACOSTE**; **EMIL GHIȚULESCU**; **NICOLETA TOIA** — studentă; **PETRE POSTOLACHE**; **ADRIAN DOHOTARU** — redactor-șef adjunct; **GHEORGHE MITROI** — secretar general de redacție; **FRED MAHLER**.

Prezentarea grafică: Tiberiu PETRESCU

Redacția: Str. Brezoianu, 13
Telefon: 14 02 15
Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", București

armonia polemică

convorbiri

Anunţat că venim din partea unei reviste studenţeşti, compozitorul Dimitrie Cuclin ne-a întîmpinat din prag cu următoarea

„DECLARAŢIE"

(pe care o reproducem ad literam)

„Sîntem încă epocă postbeethoveniană

E drept că această epocă, a continuatorilor direcţi ai lui **Beethoven**, care **începe** cu **Brahms** şi, prin Wagner, Frank, Strauss, Saint-Saëns, se isprăveşte cu d'Indy, a fost depăşită, **în timp**, de linia disidenţilor romantici, moderni şi contemporani ; dar aceştia, în loc să promoveze muzica, nu au făcut decît s-o devieze de pe adevărata ei cale, s-o dezrădăcineze şi, ierte-mi-se expresia, s-o depraveze uneori. Astfel, romanticii au spart cadrele **arhitecturale** ; modernii au zdrenţuit **armonia** formării şi înlănţuirii acordurilor, armonia raporturilor şi proporţiilor tonale ; iar contemporanii au nimicit sensul **melodic**. Ultima etapă a decadenţei e caracterizată prin : denaturarea esenţei expresive în sterilă acusticitate ; degenerarea substanţei realizatoare în instrumentalism făţarnic ; şi degradarea simţului estetic în gustul nedemn al urîciunilor.

Dezastrul pricinuit de ignorarea **criteriului** muzical e general, iar nefasta-i influenţă a contaminat şi meleagurile noastre .

Cred că presa, adîncind înţelesurile celor de mai sus, ar putea salva tînăra generaţie, imediat următoare chiar, arătîndu-i în ce sens va trebui să-şi îndrepte preferinţele, desăvîrşirea studiilor şi spiritul viitoarelor creaţiuni .

Bucureşti, 16 februarie 1968

Dimitrie Cuclin"

În apartamentul modern al blocului din centrul Bucureştiului (interior calm, studios, legat de epocă doar prin antenele de televizor ce se zăresc pe fereastră) cuvintele răsună greu şi paradoxal. La 83 de ani, muzicianul şi poetul, esteticianul şi filozoful Cuclin le citeşte justiţiar, cu o fermitate adolescentă, care creşte pe măsură ce ochii noştri devin întrebători. Şi totuşi, pe bucata de hîrtie ruptă dintr-un caiet s-a concentrat, ne dăm bine seama, rezultatul unei vieţi întregi de gîndire şi încăpăţînare, esenţa celei mai ample opere de istorie muzicală clădită cîndva la noi. Totul alcătuieşte o invitaţie la dialog : ochii foarte vioi ai gazdei, sprîncenele înnobilate de senectute, tonul amical şi predispus la polemică, îndîrjirea unică a acestui om rămas singur, după cum se autodefineşte, să apere moştenirea beethoveniană de „adversarul mondial".

— Pomeneaţi maestre, în chiar textul acestei declaraţii, căreia i s-ar putea spune mai curînd profesiune de credinţă, de o „adîncire a înţelesurilor". Indiferent de părerea noastră şi a altora, cititorul din viitor al acestor mărturii ar profita dacă le-ar găsi amplificate. Istoria artelor nu este decît un şir de profeţii împlinite sau neîmplinite. Să uşurăm, deci, posterităţii pătrunderea în sistemul dumneavoastră filozofic-muzical, elaborat după cum se ştie acum trei decenii şi pe care l-aţi susţinut cu voluptoasă consecvenţă atît în creaţie cît şi de la catedră şi în presa de specialitate.

— Nu-mi place să mă explic, căci prin asta ar părea că admit un sîmbure de îndoială, dar să-mi expun crezul o fac întotdeauna cu plăcere. De ce „apăr" eu pe Beethoven — şi are el nevoie de asta ? Nu are nevoie şi nu îl „apăr", dar nu pot să nu susţin categoric faptul că el a constituit ultima, pînă la noi, sinteză adevărată din istoria muzicii. Ce a venit după Beethoven sînt liniile paralele sau întretăiate ale unei antiteze, care cîndva vor prilejui o nouă sinteză, ce se va transforma implicit (observaţi ordinea hegeliană a gîndurilor mele) într-o nouă teză. Deşi nu pot să nu subliniez că multele elemente antitetice pomenite în „declaraţia" mea sînt insignifiante în raport cu teza artistică şi ştiinţifică şi nu fac decît să tindă spre haosul ce exista în muzică pînă acum 2 000 de ani, adică pînă înaintea erei noastre...

— Dacă Beethoven a fost ultima sinteză, care afirmaţi că au fost cele dinaintea lui ?

— Cîntul gregorian şi Bach. Dar ca să ajungem aici e nevoie de o explicaţie privind „haosul" antic. În antichitate nu se poate vorbi de nici o ştiinţă, de nici o artă, de nici o filozofie a muzicii, cu toate că au existat mari teoreticieni (ca Aristoxene), cu toate că marii filozofi (Platon, Aristotel) s-au amestecat şi ei în muzică, dar neajungînd la problemele ei intime şi văzînd-o doar în raport cu universul, umanitatea, etnicitatea, societatea etc. Şi n-a existat o filozofie a muzicii pentru că n-a existat o artă muzicală. Iar această artă nu s-a putut dezvolta, nici măcar la greci, poporul cel mai reprezentativ, pentru că nu exista o autentică ştiinţă pe care să se sprijine, pentru că ea nu îndeplinea condiţiile libertăţii. Muzica era servanta literaturii (tragediei, poeziei) şi în special a dansului. Corurile din tragediile greceşti, foarte probabil că erau **cîntate** — dar exista o **artă** în condiţiile acelea care făceau dependent fiecare sunet de ditirambii textului şi de mişcările personajului. Apoi, un alt impediment era că „teoria" muzicală şi cîntarea muzicală a timpului erau strîns legate de coardele lirei. Iar instrumentiştii (chitarişti, lirişti) ce colindau palatele antice, în loc să descătuşeze muzica, cum ar fi putut, o aserveau şi mai mult, ei cîntînd doar ca să producă acrobaţii tehnice şi nu revelaţii sufleteşti. Această aservire a **funcţiunii** (după mine, funcţiunea este singurul criteriu muzical valabil), aservire la sunet, şi a sunetului la coarde, a paralizat întregul spirit muzical al vechimii, în loc să-l emancipeze.

Abia era noastră, o dată cu creştinismul, a adus liberarea muzicii de sub jugul cuvîntului şi gestului. Muzica trebuia să-şi caute un alt suport — şi l-a găsit în ea însăşi. Introdusă în biserică, devenită prin firea lucrurilor austeră, ea a eliminat tot ce era de prisos în poezia şi mişcarea care o încătuşaseră. Aşa a apărut nevoia plasticităţii, şi această plasticitate a eliberat-o de vechii „tirani". Prin plasticitate înţeleg accentuarea frazei muzicale, care a generat fenomenul repetiţiei, care la rîndul lui s-a dezvoltat de atunci pînă la noi sub diferite nume, în funcţie de proporţiile sale : „motiv", „temă", „idee" muzicală. S-a născut cu alte cuvinte modul simfonic de a concepe muzica.

Iată deci „prima teză" : cîntul gregorian, care a avut o corelaţie în cîntarea populară. Antiteza o formează o serie de cîntăreţi şi compozitori, revoluţionari în sens bun şi rău, care s-au succedat timp de secole pînă la „a doua teză" : Bach. Printre aceştia aş enumera întîi truverii, trubadurii, minnesingerii, menestrelii, apoi intelectualismul medieval (exprimat prin contrapunctul sever), apoi psihologismul şi descriptivismul Renaşterii (care au descoperit ştiinţa armonică). Toate acestea au constituit împreună, în raport cu clasicismul „tezei" un „romantism" întins pe 16 veacuri !

Întîia „sinteză", adică a doua „teză", adică al doilea „clasicism" a fost întruchipat de Bach, pentru că în acest geniu s-a realizat alianţa dintre contrapunct şi armonie, cuceririle cele mai mari de pînă la el. Contrapunctul, care în intelectualismul medieval era abstract ca un joc de şah, devine acum expresiv, **armonic.** Însă tocmai împotriva lui s-a îndreptat rebeliunea celui de al doilea romantism, reprezentat tocmai prin fiul lui Johann Sebastian, anume prin Philipp Emmanuel Bach ! Urmează împotrivirea aşa-zisei „şcoli de la Mannheim", apar apoi Haydn, Mozart (pe care eu îi consider romantici şi nu clasici, împotriva aparenţelor), şi iată-ne în sfîrşit la a doua „sinteză", a treia „teză", al treilea „clasicism" : Ludwig van Beethoven, adică alianţa contrapunctului şi melodiei solo, adică triumful ideii muzicale, adică plasticizarea muzicii în ultimul grad posibil.

— ...Adică încheierea unei mari paranteze, care ne-a readus îmbogăţiţi la începutul discuţiei noastre. Şi sînt sigur că pînă aici multă lume va fi de acord. Dar repetarea obstinată a termenului „ULTIM" va provoca, sînt tot atît de sigur, furtuni nedumerite. Cum vedeţi, deci, evoluţia de după Beethoven a muzicii, pînă la noi ? Mai precis, cum argumentaţi pornirea întreit polemică din „declaraţia" dumneavoastră, îndreptată împotriva noilor „romantici" : romanticii propriu-zis, modernii şi contemporanii ?

— Eu nu neg geniul multora din ei, depăşind în detaliu, poate, pe cel al lui Beethoven, dar nu pot să nu relev „delicvenţa" şi recidiva în această „delicvenţă", manifestată de la caz la caz, împotriva legilor obiective ale muzicii : un exces de subiectivitate încălcînd condiţiile obiective ale operei muzicale. În ansamblul acestei evoluţii bunele intenţii s-au structurat înspre destrucţie. O voinţă rău plasată, o libertate greşit înţeleasă au coborît în ultimele decenii antiteza pe o linie insignifiantă. Dacă libertatea este motorul creaţiunii, rău reglată ea a devenit motorul destrucţiei. Muzica este o viaţă a funcţiunilor. Prin neglijarea **funcţiunii,** ca unic criteriu al creaţiei, şi dispreţuindu-se sentimentul, muzica a fost transpusă de mult în domeniul ingineriei acustice. Viaţa constă numai în gîndire şi simţire, a le respinge înseamnă a-ţi interzice trecerea dincolo de senzorial, accesul la psihologie. Una din cheile cugetării mele este că sunetul „muzical" nici nu ar avea ce căuta în muzică — el este doar un vehicul care transmite funcţiunea psihologică de la creator la auditor. Nesusţinîndu-l de o funcţiune, e tot una cu a-l înlocui prin o cifră (care se poate adresa doar creierului) sau — glumind — cu a confunda un automobil cu persoana pe care o duce. Iată de ce, într-un sistem estetic de perspectivă, rolul „contemporanilor" mi se pare limitat.

— Ce înţelegeţi prin acest „sistem" ?

— Consider esteticul un rezultat de la sine înţeles al fenomenului creaţiei muzicale. Acest fenomen — identic rezultatului creaţiei de pe oricare teren de activitate a spiritului omenesc — l-aş simplifica demonstrativ în trei factori : 1. material ; 2. construcţie ; 3. scop. Adică în : ştiinţă (obiectivă), artă (subiectivă) şi filozofie. Între aceste coordonate eu includ orice creaţie viabilă. Ele alcătuiesc întregul unitar al domeniului muzical, a cărui temelie este sistemul funcţional şi în afara căruia nu poate fi decît haos anihilator.

— Aţi putea face, astfel, o profeţie în ce priveşte viitorul muzicii ?

— Să nu-mi cereţi să-l văd dezvoltîndu-se pe terenul muzicii concrete (după cum n-aş putea să-l văd pe al plasticităţii în prelungirea picturii abstracte !). Oricum, orice prevestire în acest domeniu este mai mult decît hazardată. După mine, însă, clasicismul pe care îl aşteptăm în viitor ar putea să fie o sinteză Bach — Beethoven, deci o alianţă a contrapunctului şi a ideii muzicale, o sinteză deci a spiritualităţii contrapunctice (Bach) şi a umanismului reprezentat prin melodia solo beethoveniană.

★

Paul Valéry scria în 1935 : „Nu sînt departe (...) de a conchide că sensibilitatea la moderni este pe cale de slăbire. Trebuindu-ne o excitaţie mai puternică, o cheltuială mai mare de energie pentru ca să simţim un lucru, fineţea simţurilor noastre, după o perioadă de ascuţire, se face mai mică. Sînt convins că măsurile precise de energie cerute astăzi de simţurile civilizaţilor vor arăta că pragurile sensibilităţii lor se ridică şi că ele devin astfel mai tocite". Să fie „sistemul" profesorului Cuclin o balanţă proporţionînd sensibilitatea secolelor cu arta lor ? Sau o împotrivire a simţurilor plenare aduse din celălalt veac la diminuarea sensibilităţii moderne ? Cititorii viitorului, în numele curiozităţii cărora am conversat mai sus, vor şti mai exact decît noi. Pentru că este bine să încercăm să-i cunoaştem pe cei dinaintea noastră tocmai pentru a vedea dacă sîntem de acord cu ei.

Romulus RUSAN

VIITORII SPECIALIŞTI ŞI SOLICITĂRILE ECONOMIEI MODERNE

Conferinţa Naţională a Partidului Comunist Român a subliniat importanţa sporită a cadrelor de specialişti în întreaga viaţă socială. Însemnatele sarcini pe care partidul le pune azi în faţa poporului, perfecţionarea conducerii şi planificării economiei, dezvoltarea cercetării ştiinţifice şi aplicarea rapidă a rezultatelor sale, organizarea superioară a producţiei şi a muncii, creşterea eficienţei economice în toate ramurile exprimă imperativul major al îmbunătăţirii continue a pregătirii şi folosirii specialiştilor. Sub semnul acestei cerinţe, continuînd o preocupare mai veche a revistei, publicăm prima parte a opiniilor exprimate la ancheta noastră.

FACTORII ECONOMICI DEVIN HOTĂRÎTORI

A EXISTAT O EPOCĂ ROMANTICĂ, cînd se credea în posibilitatea unei cercetări ştiinţifice complet independentă, ruptă de problemele adeseori foarte terestre ale activităţii economice. Astăzi este unanim recunoscut faptul că legătura dintre cercetarea ştiinţifică şi problemele practicii, în special ale activităţii economice, este deosebit de strînsă, în toate domeniile, în special în domeniul cercetării tehnico-ştiinţifice. Teza a fost enunţată mai de mult, dar fără o formulare cantitativă. Deoarece în ultimul timp mă ocup tot mai mult de cibernetica economică, mi-am pus problema dacă e posibil să se stabilească o astfel de relaţie. Răspunsul a fost afirmativ.

În cadrul unei comunicări prezentate în septembrie 1967 la cel de al V-lea Congres Internaţional de Cibernetică de la Namur — Belgia am arătat că, cu cît este mai strînsă legătura bilaterală dintre cercetarea ştiinţifică şi activitatea economică, cu atît ambele domenii se dezvoltă mai rapid.

ACESTA E UN REZULTAT TEORETIC GENERAL din care decurg diverse concluzii. O primă concluzie *este necesitatea de a strînge în mod conştient legăturile dintre ştiinţă şi producţie de a înarma pe toţi specialiştii cu unele noţiuni economice. Aceasta se referă pe de o parte la problemele economiei generale — lucru care se face în momentul de faţă ; pe de altă parte însă, nu trebuie să neglijăm progresele obţinute în ultimele decenii în* analiza operaţiilor, *capitol esenţial al ştiinţei conducerii.*

ÎN FAŢA ACESTEI SITUAŢII rezultă şi necesitatea ca tinerii care se află în momentul de faţă în institutele de învăţămînt tehnic superior şi care vor fi cadrele de conducere tehnică de mîine să fie educaţi şi instruiţi în spiritul interesului acut pentru aspectele economice ale meseriei lor, să fie înarmaţi cu arsenalul modern al ştiinţei conducerii, să rezolve cu succes toate problemele pe care practica le va pune.

De altminteri, această legătură dintre practică şi învăţămînt, dintre economie şi aspectele teoretice ale specialităţii este din ce în ce mai mult în atenţia celor care se preocupă de formarea viitorilor specialişti. *Iată de ce, în ţări puternic dezvoltate industrial, această problemă îşi găseşte uneori o rezolvare complexă ; în afara introducerii unor cursuri speciale în învăţămîntul superior tehnic sînt antrenate cadre care au o bogată experienţă industrială sau de proiectare. Este soluţia pe care am întîlnit-o atît la Politehnica din Aachen — R.F.G. cît şi la Institutul Energetic din Moscova — pentru a nu aminti de toate centrele de formare a cadrelor de conducere economică din Elveţia sau Italia.*

La disciplinele pe care eu le cunosc mai bine şi anume cibernetica şi calculatoarele electronice, trebuie observat că aci factorii economici sînt decisivi, deoarece cunoaşterea performanţelor unor echipamente complexe se face cu mult mai greu decît cunoaşterea aspectelor economice în alte domenii relativ mai simple, iar investiţiile aferente sînt foarte mari.

E adevărat că, în general, este cu mult mai simplu de a rămîne în domeniul speculaţiei teoretice pure, fără a face legături cu aspectele economice. Dacă la unele discipline de bază, cum ar fi matematica sau fizica, acest lucru este firesc, în schimb, el este nenormal în domeniul educării tehnice.

NUMAI PRIN STRÎNGEREA LEGĂTURILOR DINTRE TINERII STUDENŢI — INGINERI ŞI PRODUCŢIE, PRIN CUNOAŞTEREA ÎN PRIMUL RÎND DE CĂTRE CADRELE DIDACTICE A PROBLEMELOR ECONOMICE PRIVIND PROPRIA MESERIE, SE POATE ASIGURA UN ÎNVĂŢĂMÎNT REALIST *la care să existe în permanenţă legătura dintre teorie şi practică, singura cale care duce atît la dezvoltarea rapidă a industriei, cît şi la dezvoltarea unei activităţi ştiinţifice eficiente, ancorată în realitate.*

Prof. univ. ing. Edmond NICOLAU

NUMITOR COMUN - CUNOŞTINŢELE ECONOMICE

Se poate afirma că nu există vreo profesiune care să nu solicite într-o anumită măsură o orientare în problemele economice, şi aceasta cu atît mai mult pentru funcţiile care vor fi ocupate de absolvenţii institutelor economice, tehnice, agronomice.

Se impune de aceea ca, în cadrul diferitelor discipline pe care le audiază, studentul să fie obişnuit să gîndească sub raport economic, astfel încît deciziile pe care le va lua în viitor ca profesionist, interpretarea pe care o va da fenomenelor şi însăşi abordarea problemelor să se facă prin prizma asigurării unei eficienţe economice maxime.

În lumina acestor cerinţe considerăm că trebuie urmărită în primul rînd perfecţionarea predării cunoştinţelor economice studenţilor de la institutele tehnice. În momentul de faţă, predarea acestor cunoştinţe se face la institutele tehnice prin intermediul unor discipline economice (Economia politică, Economia, organizarea şi planificarea întreprinderilor industriale, Evidenţa şi analiza activităţii întreprinderilor), precum şi în cadrul diferitelor discipline de specialitate.

În acest domeniu există încă posibilităţi de îmbunătăţire. Considerăm, de pildă, că în cadrul disciplinelor de profil, la diferitele capitole unde se pune problema alegerii unui anumit regim de lucru, a unui anumit tip de proces tehnologic sau a unei anumite soluţii constructive etc. din mai multe posibile, a anumitor feluri de materiale să se insiste asupra aspectului economic, alegerea urmînd să cadă asupra acelei soluţii sau variante care prezintă eficienţa economică maximă.

Pentru realizarea acestei cerinţe esenţiale se impune după părerea noastră adoptarea unor măsuri operative, dintre care apreciem a fi mai importante următoarele :

— O strictă coordonare între cunoştinţele economice care se predau la disciplinele economice şi cele care se predau la cursurile de specialitate. În cazul acestei coordonări, disciplinele economice trebuie să transmită cunoştinţe economice de bază necesare pentru abordarea economică a problemelor de specialitate, urmînd ca acestea din urmă să particularizeze cunoştinţele economice.

— Ţinînd seama de cele mai noi realizări obţinute în acest domeniu pe plan mondial, cuprinderea unor probleme moderne de conducere şi organizare a producţiei (perfecţionarea sistemului informaţional, automatizarea producţiei, folosirea calculatoarelor electronice de optimizare ş.a.) concretizate pentru o anume ramură industrială.

— Includerea în programele analitice ale cursului de matematici a unor capitole de expunere a bazei teoretice a metodelor matematice moderne folosite în mod curent în conducerea şi organizarea optimă a producţiei cum sînt : programarea lineară, programarea dinamică, teoria firelor de aşteptare, problema stocurilor, teoria grafelor, precum şi celelalte metode ale cercetării operaţionale sau ale econometriei.

O dată cu aceasta este necesar ca disciplinele economice de ramură, preluînd această bază teoretică a aparatului matematic modern, să deprindă pe studenţi cu folosirea acestuia prin efectuarea unui număr cît mai mare de probleme.

— Folosirea de către catedrele de specialitate a unui material documentar cît mai bogat, la zi, cu privire la produsele sau tehnologiile moderne cele mai eficiente din punct de vedere economic pentru ca studenţii să aleagă, comparativ, variantele optime din punct de vedere economic.

— Dezvoltarea părţii de analiză a eficienţei economice a problemei abordate în proiectele de an sau proiectele de diplomă, analiza efectuîndu-se pentru un număr cît mai mare de variante posibile.

După părerea noastră, problemele ridicate, ca şi altele de acest gen, sînt perfect aplicabile şi studenţilor de la institutele agronomice, care trebuie să fie de asemenea buni cunoscători şi ai aspectelor economice pe care le ridică specialitatea aleasă.

Lector univ. C. BĂRBULESCU
Prodecan al Facultăţii de economia producţiei — A.S.E.

FINALUL RAMÎNE DESCHIS

(Urmare din pag. 1)

realizat cu tovarăşul cercetător Haralambie Culea şi colega mea Florinela Vasiliu la cinematograful din localitate şi la cantina populară...

IANCU FILIPESCU : Caracteristic pentru metodele, procedeele şi aria de investigaţie a anchetelor noastre este faptul că au cuprins toate laturile vieţii sociale din zona Slatina...

„În faţa propriului semn de-ntrebare"...

...eram puşi fiecare din noi. Între ce făcusem teoretic la facultate şi ce ne aştepta pe teren, legătura se realiza mai greu :

FLORIAN CIOTCA : O anume lipsă de experienţă şi o timiditate aş spune, în atacarea directă a problemelor, ne dădeau cel mai mult de lucru.

REPORTER : Erau acestea singurele greutăţi ?

LUCIA TOBĂ : Acestea se invocă (sau se invocau) de obicei, dar ne-am lovit de altele cu mult mai mari...

FLORIAN CIOTCA : Unele (care depindeau de noi) vor fi cu siguranţă preîntîmpinate pe viitor ; altele (care nu depindeau de noi), cum ar fi lipsa datelor documentare, ne vor aştepta şi pe mai departe. Greşeala noastră fundamentală a fost aceea că n-am stabilit ipoteze de lucru la fiecare unitate în parte, ci numai la o zonă prea mare.

GHEORGHE CRASNEA : Astfel încît, puşi în faţa faptelor, a trebuit să ne „descurcăm" ad-hoc...

FLORIAN CIOTCA : Fişa salariatului era mai mult statistică. De asemenea, automatizarea unor întrebări cred că a făcut să ne scape uneori tocmai elementele esenţiale...

Final deschis

IANCU FILIPESCU : Dincolo de aspectul propriu-zis şi de rezultatele obţinute, cred că anchetele noastre au reuşit să realizeze cîteva performanţe deosebite : familiarizarea cu munca de cercetare ştiinţifică de teren, dobîndirea unei experienţe şi stabilirea unor relaţii mai intime între colegi...

MARIANA BĂRĂGAN : **Rezultatele muncii noastre din vara trecută atestă eficienţa metodelor folosite, iar anchetele viitoare nu numai că vor elucida anumite probleme rămase neclare, ci vor sublinia şi concluziile şi schimbările de la an la an...**

GH. CRASNEA : Vara trecută am lucrat prin „permutări" în aşa fel încît fiecare din noi am venit în contact, pe rînd, cu fiecare problemă. Ca experienţă de început a fost bine, dar cred că această metodă pe viitor nu va mai fi bună. Prin ea se ajunge la superficialitate în toate problemele.

LUCIA TOBĂ : **Alături de noi, în anchetele trecute, au participat şi cinci studenţi de la Psihologie. Lucrul a fost binevenit. Cred că prezenţa unui jurist, unui filolog, unui istoric ar fi mai mult decît necesară.**

MARIANA BĂRĂGAN : **Studenţii trebuie să aibă libertatea opţiunii pentru o problemă sau alta, potrivit pasiunii...**

FLORIAN CIOTCA : Întreprinderile şi instituţiile în care mergem trebuie în prealabil anunţate de scopul urmărit de noi, pentru a nu stîrni dileme prin chestionarele adresate oamenilor...

IANCU FILIPESCU : **Timpul afectat cercetării nu permite aprofundarea problemelor...**

MARIA GHIŢĂ : Trebuie găsită o modalitate de desfăşurare a anchetelor adecvată pentru a se adînci fiecare temă. În condiţiile anchetării la locul de muncă se creează de la sine o serie întreagă de dezavantaje...

6 studenţi din 26 au reconstituit prin cuvinte itinerarul geografic şi uman parcurs de-a lungul a cîteva săptămîni în vara anului trecut, itinerar clasificat, adnotat şi concretizat în mii de fişe cu o terminologie anume. 6 studenţi din 26 mi-au vorbit mie şi au purtat între ei o discuţie despre sutele de... discuţii pe care le-au avut în practică.

După cercetările aproape independente ale fiecăruia, formarea spiritului de observaţie şi a disciplinei de cercetare aproape se subînţeleg. Studierea fiecărui material în seminarii, analiza riguroasă, pasiunea individuală (şi colectivă, totodată) şi nerăbdarea cu care cei 26 aşteaptă continuarea investigaţiilor în vara viitoare constituie ceea ce s-ar putea numi deocamdată un final deschis...

7 arte în 7zile

„PROFETIILE CASANDREI"

Actuala stagiune a Studioului Institutului de teatru reuşeşte să împlinească un vechi deziaerat : este animată de o anume ambiţie a genurilor, de o anume grijă pentru diversitate. Repertoriul propune în telul acesta cîteva formule de teatru diterite şi inedite. Dintr-un laborator experimental teatrul studenţilor a devenit în acest an, şi o spunem cu convingere, o prezenţă activă în viaţa artistică a Capitalei.

PLEDOARIE PENTRU TEATRUL POETIC

Spectacolul lui Ion Cojar şi Constantin Codrescu cu „Balade" de Dominic Stanca a fost comentat pe larg la vremea cuvenită. Ţinem să remarcăm doar efectul de conştiinţă produs nu numai în rîndul spectatorilor, dar şi în rîndul creatorilor de teatru : tirile sensibile au vibrat la frumuseţea montării poetice şi au lansat ideea preluării acestei modalităţi. În orice caz, acum se vorbeşte la modul grav despre un teatru poetic. Ce anume a impresionat în spectacolul de balade ? În primul rînd s-a demonstrat că poezia poate fi tradusă scenic. Mijloacele folosite sînt teatrale, dar din gama plastică : mişcare (ritm) şi lumină. S-a realizat deci un spectacol de poezie, cu un limbaj propriu, specific. Din recitatori, aşadar, actorii au devenit personaje poetice, într-o mişcare condusă nu de logica unei acţiuni, ci de desfăşurarea unui puternic mesaj liric.

CUM UN ACTOR DESCOPERĂ REGIA

Ne mărturisim de la început : a fost o vreme cînd n-am avut încredere în actorul Octavian Cotescu. Şi, treptat, am observat că actorul O. Cotescu există. Un actor de mare talent, care se manifestă însă încet, calm, fără salturi, un actor care devine. Cînd i-am văzut numele pe afişul spectacolului cu „Cîntăreaţa cheală" de E. Ionescu, ne-am propus, dincolo de curiozitate, să nu mai avem nici o reticenţă. Şi am descoperit un regizor matur, un om de teatru care gîndeşte.

Meritul principal al lui Cotescu ni se pare faptul că a izbutit să alcătuiască o echipă omogenă de interpreţi, cu întinse disponibilităţi pentru comedie. Miercurea trecută, premiera comediei lui Caragiale „O noapte furtunoasă" ne-a conferit această izbîndă. Importantă ni s-a părut strădania regizorului de a evita comedia bufă. Această strădanie n-a fost realizată pe deplin, jocul grav, realist, „serios" al actorilor fiind abandonat în cîteva rînduri la tentaţia foarte puternică a gagului de succes.

Am avut bucuria de a vedea o echipă de actori deosebit de dotaţi, care, faţă de „Cîntăreaţa cheală", într-un timp destul de scurt, a reuşit o creştere calitativă uimitoare. Nu ni se pare deloc nimerită o ierarhizare, dar jocul Gittei Popovici, această actriţă de o surprinzătoare maturitate a dozării mijloacelor de expresie, ne obligă s-o aşezăm pe primul loc. Comicul nu mai izvorăşte din inadvertenţa personajelor, din lipsa lor de substanţialitate, ci numai din situaţia dramatică, surprinsă în momentul ei absurd. Aşadar, personajele nu sînt comice în ele însele, ci numai în anumite situaţii. Reabilitarea lui Caragiale, propusă de Cotescu, îşi găseşte în interpretarea excelentei actriţe Gitta Popovici o primă izbîndă. Constantin Moraru a realizat un Rică Venturiano absolut inedit, tipizarea lui mergînd pînă la cele mai fine nuanţe. La fel Anton Tauf în Spiridon. Am zice că sîntem în faţa unui realism de esenţă, subtilizat în stări pure. Nimic îngroşat, nimic exagerat. Ziţa în traducerea Luminiţei Blănaru, „compătimeşte" suav, dar fără cochetărie. Ştie foarte bine ce vrea, ştie mai mult decît trebuie, dar nu dezvăluie decît ce-i este favorabil în atingerea „idealului". Valer Niculescu-Dellakeza (Jupîn Dumitrache) debutează promiţător, în linia celorlalţi, dar se lasă antrenat de ispita tradiţională a rolului, cu concursul larg al lui Al. Moraru (Ipingescu).

EXPERIENŢE UTILE

„Ulciorul sfărîmat" de Kleist, în regia lui L. Azimioară, este o încercare reuşită de a citi în mod inedit opera marelui poet german. Din păcate această „lectură", la un stadiu avansat desigur, n-a aşteptat o finalizare clară. Bănuim o grabă dictată probabil de nevoia alăturării la „Cîntăreaţa cheală", ambele piese neputînd susţine un spectacol de o seară. Ce anume motive i-au făcut pe regizori să alăture pe Ionescu lui Kleist n-am descoperit. Oricum, Al. Moraru, Valer Niculescu, Lucia Dosoftei şi Gitta Popovici au fost, fiecare în parte, foarte buni.

Poate că aceeaşi nevoie de diversitate a dictat şi montarea greoaiei dramatizări după „Fraţii Karamazov", făcută anevoie, chiar simplist. Trei interpretări ies însă din comun : Răzvan Ştefănescu, Dan Verner şi Radu Iscuş (în rolurile principale).

Debutul în regie al Olimpiei Varodi („Goana după fluturi" de Bogdan Amaru) este, după opinia noastră, demonstraţia unei fantezii efervescente, a unui acut simţ al trascripţiei scenice. Un text subţire a servit ca o canava unui spectacol de ritm (uneori prea multă mişcare), satiră veselă la adresa unei lumi cabotine. O regizoare de talent, doi interpreţi care se remarcă într-o echipă excelentă : Lucia Dobre şi Iulian Voicu.

Ultimul, în „Nenorocirile din dragoste ale lui Petrolino" (scenariu de Ada d'Albon, pe texte din Commedia dell'arte) este din nou excelent. Vedem în el un mare actor de compoziţie. Regizorii Victor Moldovan şi P. Vasilescu au căutat un joc cît se poate de rentabil în privinţa succesului, pe un text adesea inconsistent, dar generos pentru interpreţi. Modificările de text şi montare propuse, în vederea participării la festivalul de la Parma, vor fi, sîntem convinşi, în favoarea spectacolului. Menţionăm realizarea în travesti (Petrolino) a Floricăi Luican, de o frumuseţe unică. Ovidiu Moldovan nu-şi depăşeşte aici realizările anterioare.

★

Concluzii nu putem trage încă. Stagiunea studioului ne mai anunţă : „Uriaşii munţilor" de Pirandello, „Războiul Troiei nu va avea loc" de Giraudoux şi „Viaţa e vis" de Calderon de la Barca. Şi poate că nu numai atît.

Constantin DUICĂ

cărţi

EUGENIU SPERANŢIA — „FIGURI UNIVERSITARE"

O succesiune de 15 portrete din care nu lipsesc cele ale savanţilor de renume mondial N. Iorga. Emil Racoviţă, C. Rădulescu-Motru. Autorul nu-şi propune. cum singur mărturiseşte, *„analiza şi aprecierea valorii ştiinţifice a operelor acestor oameni, mari savanţi, ci înfăţişarea omului, a însuşirilor sale sufleteşti"*. 15 PROFILE, AVÎND PARCĂ ACELAŞI NUMITOR COMUN : ERUDIŢIA, SIMŢUL PRACTIC, ŞTIINŢA DE A FORMA DISCIPOLI, ARTA PROFESORALĂ.

Cartea vine să completeze un gol existent în acest domeniu al literaturii noastre universitare.

Bazil SCARLAT

ecran

SFÎNTUL ?

Filmul lui Christian Jaque, „Sfîntul la pîndă", soseşte pe ecranele noastre „aureolat" de un mic scandal. Leslie Charteris, venerabilul autor al lui Simon Templar, i-a dat în judecată pe cineaşti pentru că au batjocorit imaginea... sfintei sale creaturi pentru televiziune. S-ar putea ca publicul nostru, obişnuit cu zîmbetul ingenuu al lui Roger Moore, să sprijine acuzaţia. În fond, de ce s-a supărat dl. Charteris ? Francezii şi-au dovedit iremediabil neputinţa de a face un film de serie neagră serios.

Şi cu asta sîntem avertizaţi — Jean Marais nu e Roger Moore. Nici nu vrea să fie. De aceea, poate, cîştigă bătălia. Subiectul lui Charteris, tratat serios, e de cel mai penibil gen. „Sfîntul" francez parodiază. Pe toţi şi mai ales pe el însuşi. Esenţa, spiritul lui e distrus. Şi noi trebuie să trecem cu vederea ori de cîte ori parodia se subţiază. Merită ! Marais... ne spală puţin creierul de prejudecăţile poliţiste şi, probabil, guma de mestecat cu chipul lui Roger Moore se va vinde mai puţin.

Eugen PATRICHE

televiziune

O cronică a Cinematecii a devenit un obicei în presă. Dar ce defecte i s-ar mai putea găsi acestei instituţii în faţa colegei sale de pe micul ecran ? Mitul vedetei s-a impus din nou, respingînd orice alt criteriu. **Greşind mai întîi prin opţiunea la un ciclu de filme de vedetă, a greşit a doua oară selectînd pe cele mai desuete, mai lacrimogene.** O Tele-cinematecă ar epuiza greu toate filmele bune de care dispune Arhiva. Dar o Telecinematecă serios concepută, cu spirit de răspundere faţă de cultură, nu o şuşanea !

Tatiana POP

Redactorii noştri au întreprins un sondaj de opinie în rîndurile unui mare număr de studenţi aflaţi î

ABSOLVENŢII - SPERANŢE

1. Care este starea dv. afectivă în preajma acestui eveniment? 2. În ce măsură socotiţi că actualul sistem de repartizare este sau nu eficient? 3. Dacă nu, ce modalităţi noi se impun pentru îmbunătăţirea lui? Concret, ce propuneţi?

Întrebările de mai sus nu au surprins de loc pe cei cărora li s-au adresat, căci ele nu sînt decît reflexul unui dialog interior al fiecăruia. Răspunsul primit a relevat în cele mai multe cazuri o dimensiune spirituală pe care o intuiam: bucuria că după anii încordaţi de studiu şi confruntări cu viitoarea profesie marele eveniment, în sfîrşit, se produce. O ultimă încercare — examenul de licenţă — şi se va putea proclama cu cuvintele poetului : Ancora, sus !

Bucuria aceasta este umbrită şi de unele griji — nu acelea fireşti pe care le nutreşte fiecare faţă de obligaţiile profesiei pentru care s-a pregătit, ci grijile generate de persistenţa unor deficienţe în sistemul de repartizare ca şi de „răceala" cu care sînt întîmpinaţi unii absolvenţi la locurile de muncă. Odată cu bucuriile sînt de aceea de semnalat şi aspiraţiile îndreptăţite ale noilor absolvenţi.

BLAZARE SAU NELINIŞTE ?

E un titlu fals de fapt. Răspunsurile majorităţii celor intervievaţi poartă mai degrabă tenta unei frămîntări.

Nu. Nu blazare, ci nelinişte în adevăratul sens al cuvîntului, legată de repartizările care se apropie.

E o frămîntare cu implicaţii profunde, deoarece **„pentru noi, absolvenţii Facultăţii de fizică, perspectivele repartizării sînt puţin surîzătoare !"** (Şt. Berceanu — Bucureşti). Pentru că **„dintr-o grupă de treizeci, sîntem şase integralişti care ne întrebăm de pe acum unde vom merge".** (I. B., Facultatea de electrotehnică — Timişoara).

O nelinişte care provine din faptul că **„în meseria noastră de viitori profesori cursurile de metodica predării cu mijloace audiovizuale nu sînt similare de multe ori cu condiţiile în care vom lucra. În plus, practica o facem la licee foarte bune, cu elevi eminenţi. Unde atunci acea confruntare cu realitatea obiectivă de prim ordin şi de care ne izbim la locul de muncă ?"** (Gherman Mihai — Filologie — Cluj).

Există însă o nemulţumire aparent justificabilă, dar care te condamnă ca individ pentru că **„majoritatea venim din diferite colţuri de ţară, ne acomodăm ritmului de viaţă al metropolei şi ne încăpăţînăm să uităm de unde am plecat".** (M. Mustaţă, Fizică — Bucureşti).

Poate că aici ar trebui căutat firul Ariadnei care ar explica parţial chestiunea de faţă. Argumentele însă le veţi găsi în capitolul următor.

Există de asemenea şi un număr de nehotărîţi care oscilează între situaţii clar-obscure şi subterfugii verbale : **„Poate rămîn în Bucureşti, poate în altă parte... nu ştiu precis cum o să mă aranjez"** (P. N. — Facultatea de drept — Bucureşti). **„Gîndesc să mă apuc de o altă facultate, cine ştie !"** (N. G. — Filologie — Cluj)... **„Cum o cade zarul, depinde !"** (T. D. — Geografie — Bucureşti)... **„Dacă mă mărit, se rezolvă !"** (O. P. — Drept — Iaşi).

Am întîlnit însă şi destui optimişti care, siguri pe ei, spun de la bun început : **„Nu mă sperie locul de muncă, pentru că, chiar dacă aş sta gard în gard (!!! ???) cu Scala din Milano** (cităm ad-literam) **tot nu mi-aş permite nişte distracţii înainte de a mă realiza pe deplin. Vin din producţie, am fost strungar şi dacă la repartizare s-ar intimpla vreo neregulă, aş şti să mă bat"** (Anatolie Paustoveanu — T.C.M. — Iaşi). Alţii ne-au confirmat că este departe de ei gîndul la repartizare. **„E ultima grijă în ierarhia problemelor pe care mi le fac la ora actuală. Deocamdată să iau examenul de stat onorabil"** (I. Urs — Drept — Cluj ; B. I. — Electrotehnică — Timişoara), sau alţii pur şi simplu categorici : **„Am o medie foarte bună, buletin de Capitală, deci nu mă plîng de neşanse"** (S. B. — Fizică — Bucureşti).

Prematur fiind să tragem o concluzie, rămîne să argumentăm această stare afectivă a interlocutorilor noştri pornind de la cîteva fapte furnizate de ei înşişi.

DE CE SĂ NU SE SPUNĂ CĂ... NE SPECIALIZĂM ?

Sînt cîteva facultăţi în ţară care în urma dispoziţiilor Ministerului Învăţămîntului au creat secţii cu un profund caracter de specializare într-un anume domeniu. De pildă, în cadrul Facultăţii de fizică — Bucureşti s-a înfiinţat o secţie de biofizică fără profil pedagogic. Cu mare tam-tam, s-a anunţat „doritorilor" că secţia pregăteşte specialişti pentru cercetare şi începînd din anul III, în urma unor aprobări prealabile şi nenumărate diferenţe de uzură, un număr de studenţi s-au văzut la biofizică ! Rezultatul ? Doar doi-trei, în urma unor cunoscute intervenţii au ajuns în cercetare şi anume : Cârjan şi Mociorniţa cu medii de 8 şi cîteva procente... la I.F.A. : **„E vorba de nişte portiţe deschise de onor Minister pentru a le închide apoi fără explicaţii? Faptul că mulţi studenţi şi-au pus speranţe în această secţie şi apoi le-au fost spulberate nu favorizează oare o psihoză a nerealizării?" (N .M. — Fizică — Bucureşti).**

La aceeaşi facultate în discuţie există o situaţie similară. Secţia de fizică nucleară are două grupe: energii înalte şi fizica reacţiilor. **„Pînă în prezent nu cunosc nici un absolvent al secţiei de energii înalte care să fi fost repartizat într-un loc de muncă corespunzător pregătirii sale. Şi există două instituţii de prestigiu în Capitală : I.F.A. şi I.F.B. Ce face însă I.F.A., de exemplu ? Avînd dreptul să recruteze şi absolvenţi din provincie, îi angajează şi după o scurtă perioadă de timp, după ce angajaţii şi-au rezolvat problema buletinului de identitate, li se lasă posibilitatea de a se transfera acolo unde doresc : la Universitate, de pildă, ca asistenţi, cum s-a întîmplat nu de mult. Postul rămînînd liber, I.F.A. poate să-şi aducă pe cine doreşte"** (T. R. — Fizică — Bucureşti)... Un şah complicat, din care solicitatorul rămîne cu tabla deschisă unor noi mutări, iar unii solicitanţi cu... trambulina asigurată.

FIREŞTE CĂ ÎN
REA AFECTIVĂ A
SA-ŞI IA ZBORUL
TONICĂ. Ba mai m
unor absolvenţi —
trecuţi — care term
electronice (Faculta
Timişoara) au fost
potrivite categoric c
ţigări, Electrometa
acum „au rămas cu
început de îngustare
realizarea". De altfe
mişoreni îmi mărtur
„La noi, la Electr

Sugestii pentru un nou regulament

A mai rămas puţin timp pînă cînd o nouă promoţie de absolvenţi ai institutelor de învăţămînt superior va păşi în profesiune, desăvîrşind etapa anilor de pregătire

S-a întîmplat însă ca pînă acum serii întregi de absolvenţi, pentru care statul nostru a făcut adevărate sacrificii financiare, să nu beneficieze pe măsura care se cuvenea de un sistem corespunzător de repartizare în producţie, ceea ce a dus la consecinţe greu de evaluat pentru economia şi cultura ţării.

Ca urmare a prevederilor cuprinse în Studiul privind dezvoltarea continuă a învăţămîntului superior *larg dezbătut în presă pînă de curînd, în momentul de faţă, după cum ne-a confirmat tov. E. Caragheorghe, secretar general în Ministerul Învăţămîntului, preşedintele comisiei de repartizări pe ţară, se elaborează un nou regulament* Ne exprimăm speranţa că observaţiile şi propunerile prezentate în ancheta de faţă (rezultat al unor îndelungi şi repetate consultări a cadrelor didactice, studenţilor şi a unor specialişti din producţie) vor fi utile şi un nou sistem de repartizare va fi aplicat începînd chiar din această vară.

Ar putea părea exagerată menţionarea ca o primă şi hotărîtoare condiţie pentru buna desfăşurare a repartizărilor — o selecţie riguroasă la admiterea în facultăţi şi pe parcursul anilor de studii. „Există o oarecare siguranţă în obţinerea în mod automat la sfîrşitul studiilor a unui loc în profesiune, ceea ce demobilizează elementele cu aptitudini mai puţin dezvoltate şi nu le îndeamnă la competiţie" — *arată acad. prof. N. Teodorescu.*

Ar fi deci firesc ca incompetenţa să fie îngrădită înainte de a păgubi producţia, şi în orice caz încadrarea să se facă diferenţiat, nu numai în ce priveşte importanţa locului de muncă, ci şi salarizarea. *Aceasta ar reprezenta un stimulent pentru o pregătire serioasă în facultate.*

Reflexul unei asemenea pregătiri ar putea fi stimulat mai tîrziu prin instituirea unor probe de atestare şi de promovare în muncă pe bază de concurs pentru obţinerea unor anumite „grade" într-o profesiune sau alta.

De asemenea, este inexplicabil cum absolvenţi bine pregătiţi, *formaţi pentru un domeniu cu totul aparte cum ar fi, de exemplu, cel al calculatoarelor,* nu-şi pot ocupa posturile în anumite oraşe prin lipsa buletinului de identitate *pentru acel oraş (vezi cazul multor absolvenţi ai secţiei calculatoare din Institutul politehnic Timişoara). Faptul dă cîştig de cauză ocupării unor locuri vacante de către absolvenţi mai puţin merituoşi*

Se consideră că sistemul prezentării obligatorii la posturi — propriu absolvenţilor institutelor de medicină şi celor de agronomie — ar trebui generalizat, în orice caz pentru perioada de stagiatură, *urmînd ca rezultatul concursurilor ulterioare pentru obţinerea unor grade şi ocuparea unor posturi vacante în alte localităţi să figureze printre condiţiile ce pot decide asupra schimbării locului de muncă.*

În anumite condiţii s-ar putea stabili returnarea către stat a cheltuielilor cu întreţinerea în facultate a absolvenţilor care nu s-au prezentat la locul unde au fost repartizaţi.

PE DE ALTĂ PARTE, ASEMENEA EXIGENŢE IMPLICA MARI RĂSPUNDERI FAŢĂ DE ABSOLVENŢI, ÎNCEPÎND CHIAR CU PRIMII ANI AI STUDIILOR SUPERIOARE ŞI CONTINUÎND DUPĂ ABSOLVIRE. Astfel : atît de discutata problemă a cunoaşterii viitoarelor locuri de muncă trebuie să capete un caracter permanent şi să intre în preocupările susţinute ale întregului angrenaj de instrucţie şi educaţie universitară *Aceasta înseamnă în primul rînd îmbunătăţirea substanţială a sistemului de practică, „deformalizarea" lui, un contact mai direct în afara practicii cu instituţiile, întreprinderile, unităţile productive — viitoare beneficiare — pe linia cercetării ştiinţifice, a schimbului de opinii în problemele de producţie cunoscut fiind faptul că mai ales la institutele tehnice, agronomice, medicale majoritatea cadrelor didactice sînt şi consultanţi, cercetători, şefi de institute ; prin simpozioane, demonstraţii practice ale unor*

ragul Examenului de stat. Tema abordată :

ŞI ASPIRAŢII

ŞT CONTEXT STA- OR CARE URMEAZĂ POATE FI UNANIM înd în faţă experienţa le promoţii din anii secţia de calculatoare le electrotehnică — tizaţi în locuri ne- ătirea lor (Fabrica de at !?), absolvenţii de ă de amărăciune şi un zontului în ce priveşte dintre absolvenţii ti- un zîmbet ostentativ : **ă, circulă o butadă care poartă în ea un grăunte de adevăr : Abatorul din Haţeg angajează electronişti...** şi conchidea franc : **„să fim repartizaţi oriunde, dar în specialitatea pentru care ne-am pregătit“** (I. B.).

Tot în legătură cu aceste secţii cu „nume de specializare“ cîţiva absolvenţi de la I.C.F. — Bucureşti (P.M; P.N.) relatau o situaţie de-a dreptul ciudată : **„Există o secţie cu profil de specializare — ski — şi se obişnuieşte ca absolvenţii să fie repartizaţi la Ialomiţa“.** Cine ştie, tehnica modernă progresînd, s-ar putea să inventeze o pantă de lansare la şes cu concursul... ministerului. Ceea ce se perpetuează însă de la an la an în destinul absolvenţilor acestei facultăţi e faptul că mulţi dintre ei ajung tehnicieni şi contabili, ţinuţi şi încurajaţi într-o echipă de baschet a unei întreprinderi cum ar fi I.C.H.F. Şi ministerul tace, iar profesorii de sport ajung... contabili de performanţă.

Un fapt la fel de izbitor ni-l relatau absolvenţii Facultăţii de geografie din Bucureşti. S-au creat aici trei grupe speciale : hidrologie, pedologie, climatologie, grupe cu nume sonore care „n-au uns“ în cercetare nici un absolvent, deşi Comitetul geologic sau Consiliul Superior al Agriculturii ar putea recruta din cînd în cînd cîte un cap de promoţie pentru că **„e mîndria fiecărei promoţii să dea un nume şi un om de valoare. Anul trecut, Moisiu, şef de promoţie la geografie, a ajuns pe Braţul Borcea „să plimbe lotca şi să viseze reviste şi cărţi pentru studiu şi cercetare“.** (P. D. — Geografie — Bucureşti).

ÎNTREBĂRI CARE NU POT RĂMÎNE ÎN CONTINUARE FĂRĂ RĂSPUNS

O altă grijă şi nedumerire a absolvenţilor nu se datorează numai acestor „secţii-speranţă“ ci şi unor alte fapte concludente. Tînărul E. C. — Geografie îmi cita din scrisoarea unui prieten, repartizat anul trecut în judeţul Teleorman : **„Mi-e groază să mai intru în clasă. Directorul şcolii mă obligă, pentru a se făli cu un procent de promovabilitate, să trec nişte elevi candidaţi la repetenţie“.** Nu-i o derută de la bun început pentru un proaspăt începător în profesie o asemenea situaţie deloc singulară ?

Mulţi dintre cei intervievaţi de noi ne-au întrebat **„de ce anual mediile absolvenţilor din Bucureşti sînt mai mici în raport cu ale celor din Iaşi, Cluj ?“** Nu cumva este vorba de o exagerare a exigenţelor pe de o parte, iar pe de alta de o subestimare a lor ?

Fireşte că în discuţie a intervenit adesea CRITERIUL MEDIEI, interpretat în multe situaţii în mod mecanic. **„Am cîteva colege care în noaptea de revelion, pentru a-şi asigura nota de zece, toceau cu înfrigurare“** (P.N. — Drept — Bucureşti, G.M. — Cluj). UN ALT CRITERIU, CEL AL BULETINULUI DE IDENTITATE, A DEVENIT „O PERMANENTĂ OBSESIE“ PENTRU CEI MAI BUNI ABSOLVENŢI, PENTRU CĂ ADESEA BULETINUL ESTE UN „DA“ ACORDAT INCAPACITĂŢII ! (P.T.. — Electrotehnică — Timişoara ; I. G. — Filologie — Cluj ; D. G. — Drept — Iaşi).

NU MAI PUŢIN FALS, ÎN UNELE SITUAŢII ESTE CRITERIUL APROPIERII SOŢ-SOŢIE ÎN LUMINA CĂRUIA, LA CLUJ, DE PILDĂ, 90 LA SUTĂ DIN FETE SE CĂSĂTORESC PENTRU A-ŞI ASIGURA RĂMÎNEREA LA CENTRU. NU ÎNTOTDEAUNA ÎNSĂ „MIRELE“ ESTE CEL DIN VIS...

aţii etc., aceste legături mergînd pînă la activităţi cative comune.

rmează apoi etapa mai precipitată a anului absolvirii , cu multe luni înaintea prezentării în faţa comisiei de rtizare, absolvenţii trebuie să cunoască posibilităţile tente, începînd cu precizările regulamentului şi pînă la locurilor disponibile. *Deci, şefii de instituţii tre- ia măsuri pentru stabilirea legăturii cu facultăţile ective, pentru organizarea unor întîlniri încă din semes- I al ultimului an de studii. Asemenea întîlniri credem s-ar bucura de succes dacă — prezidate de conducători unor unităţi industriale, agricole, culturale — ar reuni acei absolvenţi interesaţi într-o repartizare chiar în locul ectiv de muncă.*

onsiliile studenţeşti ar putea să ajute efectiv pe absolţi la cunoaşterea şi ocuparea unor locuri în producţie, concordanţă cu pregătirea, specialitatea, preferinţa şi conle familiale ale fiecăruia.

ste de dorit să nu se mai repete acte de un formalism cum s-au întîmplat la institutele pedagogice : *au fost ate toate locurile existente în diferite şcoli. Asupra aces- urmau să opteze în primul rînd absolvenţii facultăţilor 5 ani, iar pentru cele rămase — absolvenţii institutelor 3 ani. Aşa se face că prezentîndu-se la repartizare cei a doua categorie vedeau că lista disponibilităţilor nu mai espundea cu acea afişată şi trebuiau să aleagă un alt loc. aici* — inconsecvenţă în prezentarea la post, o oarecare ncredere în caracterul judicios al repartizărilor, continuate rior cu un şir de intervenţii încolo şi încoace pentru mbarca repartizării, vînarea unor supliniri, instituirea i situaţii de provizorat, dăunătoare atît pentru tînărul esor cît şi pentru învăţămînt.

-A EXPRIMAT OPINIA CĂ REPARTIZAREA TREBUIE DEVINĂ TOT MAI MULT O PREOCUPARE ŞI O TĂRÎRE A CONDUCERII INSTITUTELOR, IAR NU A EI COMISII PE ŢARĂ AŞA CUM S-A PRACTICAT NTRU UNELE INSTITUTE ŞI FACULTĂŢI. Rezultă beneficiara să stabilească legătura direct cu inutele de învăţămînt superior şi — în limita locurilor aprobate de C.S.P. — să solicite, indiferent de centrul universitar, cadrele de care consideră că are nevoie.

În chip firesc, în acest caz, profesorii, care cunosc îndeaproape activitatea studenţilor, pot opina în legătură cu selecţionarea unora dintre ei pentru învăţămîntul superior, pentru institutele de cercetare, sau pentru alte locuri de muncă, respectînd criterii obiective, în afara oricărui subiectivism sau a oricărei intervenţii. S-ar preîntîmpina erorile ce se întîlnesc uneori cînd repartizarea automată, în funcţie de medie, nu-şi dovedeşte eficienţa pentru anumite domenii de activitate — cercetare, proiectare — care cer anumite calităţi în afara unor cunoştinţe de specialitate conştiincios însuşite.

Nu lipsită de semnificaţie şi de ecou în conştiinţa tinerilor absolvenţi ar fi organizarea, în ajunul plecării la posturi, a unor întîlniri de mare amploare şi de înalt nivel în prezenţa unor personalităţi ale vieţii economice, culturale, sociale şi politice.

ÎN SFÎRŞIT, O ULTIMĂ ŞI MARE RĂSPUNDERE FAŢĂ DE ABSOLVENŢI ESTE ASIGURAREA UNOR CONDIŢII OPTIME DE MUNCĂ ŞI VIAŢĂ ÎN LOCURILE UNDE AU FOST REPARTIZAŢI: UN ANUME „PROGRAM“ DE ASISTARE A NOILOR VENIŢI DE CĂTRE CADRE CU EXPERIENŢĂ, CREAREA POSIBILITĂŢILOR PENTRU „ACLIMATIZAREA“ ÎN MUNCĂ, EVITAREA ACESTUI STAGIU „PE CONT PROPRIU“ ÎNTÎLNIT ÎN UNELE ÎNTREPRINDERI, MAI MULTĂ ATENŢIE DIN PARTEA ORGANELOR LOCALE, MAI ALES ÎN MEDIUL RURAL PENTRU REZOLVAREA UNOR PROBLEME VITALE, ÎN PRIMUL RÎND A LOCUINŢEI.

Un regim preferenţial pentru asemenea cazuri ar favoriza creşterea ponderii intelectualilor în localităţi unde, în cel mai fericit caz, profesorul şi medicul se schimbă anual.

Georgeta RUŢA

CRITERII PRECISE DAR MAI ALES RESPECTATE

E un precept sacru pe care ne permitem să-l cităm pentru adevărul aproape axiomatic pe care-l poartă în cuvinte, pentru că, în cazul faptelor relatate de noi, judecătorul trebuie să fie Ministerul Învăţămîntului, cadrele didactice, facultăţile. De la aceste foruri, absolvenţii aşteaptă încă, alături de alte îmbunătăţiri, unele măsuri urgente (care să înlăture subiectivismul, intervenţia subtilă, „pila“), pe care le inserăm fără comentarii:

1. Pentru ocuparea posturilor în cercetarea ştiinţifică şi indiferent unde (învăţămîntul mediu), în Capitală şi în marile oraşe ale ţării, se impune CONCURSUL, singura modalitate de selecţie a valorilor pentru eliminarea oricărui subiectivism (George Tudor—Facultatea de Drept—Bucureşti; Vlad Dan — Geografie — Bucureşti).

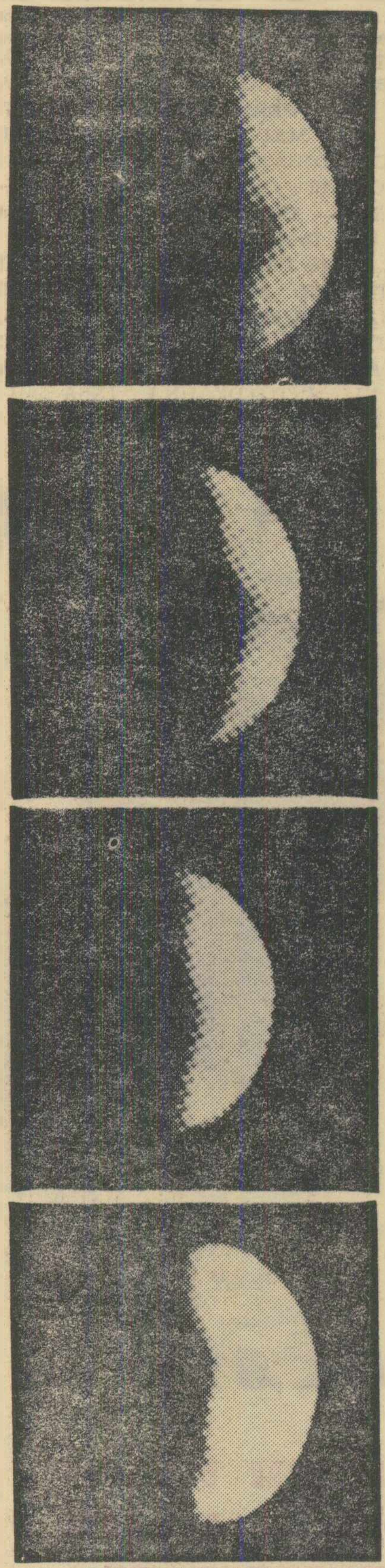
2. Se simte nevoia respectării ferme a legii pentru a interzice întreprinderilor şi instituţiilor angajarea absolvenţilor pe posturi necorespunzătoare. În acest mod s-ar anihila orice intervenţie pentru protejarea unora în detrimentul celor mai capabili.

3. Să se aplice şi în învăţămîntul elementar şi mediu prevederile legii referitoare la cumul. În momentul de faţă, cumulul abuziv privează numeroşi absolvenţi de a-şi exercita profesia lor.

Marta CUIBUŞ

EVRIKA!

NOI, VENUSIENII...

Venus face fețe, fețe

„Farfuriile zburătoare" au servit fantasticul la masa cotidiană a omului deceniului al șaptelea din acest secol al tuturor minunilor posibile. Și atunci cînd un scriitor „science fiction" american povestea recent că a dat mîna cu cîțiva venusieni — „ființe foarte asemănătoare pămîntenilor, dar mai frumoase" — nu puțini l-au crezut pe cuvînt.

Și totuși...

VENUS — DIVINA PLANETĂ A MISTERELOR...

...Deși cel mai luminos astru de pe firmament după Soare și Lună (strălucirea lui maximă poate proiecta umbra diferitelor obiecte de pe Pămînt...) — Venus a stîrnit (și mai stîrnește și acum) controverse dintre cele mai aprinse. Astru prin excelență... feminin, Venus e învăluit în cele „o mie de văluri" ale atmosferei sale de nori denși, interzicînd chiar și celor mai puternice telescoape optice să observe „detalii" sub 1 000 de km. pătrați.

Anticii, deosebind steaua ce preceda răsăritul de cea care urma apusului soarelui, dăduseră chiar planetei două denumiri diferite: LUCIFER și VESPER, crezînd că e vorba de două astre. Dar dacă secole la rînd oamenii au rămas necunoscători cu privire la planetă însăși, mitologia i-a consacrat numele, iar artele i-au consacrat zeci de capodopere de la venusienele primitive la Venus din Millo și Afrodita lui Praxiteles.

Dar toate acestea nu ne-au apropiat de o adevărată cunoaștere, căreia i s-au consacrat în ultimele secole oamenii de știință. Cercetările din 1719 ale lui Halley asupra eclipselor, studiile de spectroscopie din 1889 ale lui Schiapparelli și multe altele au înscris în cele din urmă pe cartea de vizită a doamnei Venus următoarele date:

— Planetă a sistemului solar;
— a doua în ordinea depărtării de Soare: 108 milioane km.;
— timpul unei revoluții complete: 228 zile;
— diametrul: 0,97 diametre terestre;
— masa egală cu 0,815 mase pămîntești
— densitatea medie: 4,95 g/cm³;
— nu are sateliți.

Au rămas însă și așa multe taine a căror destrămare definitivă au început-o rachetele sovietice din programul Venus și cele americane din programul Mariner.

VENUS 4 — MARINER 5

În octombrie 1967 Venus 4 a coborît lin pe suprafața planetei. O precizie uluitoare. Căci a atinge ținta după un zbor cosmic de 325 milioane kilometri este similar cu a ochi o muscă la 300 de kilometri și... a frîna glonțul astfel ca să atingă musca fără a o lovi. Și apoi, atît Venus 4 cît și Mariner 5, care a trecut prin atmosfera planetei, au început să furnizeze primele informații... indiscrete. S-a aflat astfel că în apropierea solului temperatura de pe Venus era de 260°, presiunea de 15—22 atmosfere; faptul că atmosfera planetei conține doar puțin azot a contrazis așteptările; gazul carbonic reprezintă pe puțin 90%, apa și oxigenul 1,6%.

Derutați de aceste rezultate, americanii au vorbit mai puțin de datele furnizate de Mariner 5 care a trecut la 4 000 kilometri depărtare de planetă, studiind în special atmosfera înaltă. Capsula sovietică a trecut de aceste straturi, emițînd date de la o altitudine de 26 kilometri. Informațiile obținute în plus de americani de la altă altitudine i-au ajutat în stabilirea unui model al atmosferei venusiene. Pentru prima dată specialiștii posedau datele suficiente pentru a stabili o schemă a atmosferei unei alte planete decît Pămîntul. Pentru aceasta ei s-au inspirat direct din modelul atmosferei terestre așa cum el a putut fi stabilit după lansarea primilor sateliți în 1957.

În apropierea Pămîntului atmosfera terestră se compune îndeosebi din azot (78%) și oxigen (21%). Dacă ne ridicăm în altitudine, această compoziție se schimbă. Gazele au tendința de a se separa unele de altele după greutatea lor moleculară: cele mai grele — mai aproape de Pămînt (azot, oxigen), cele mai ușoare la o altitudine mai mare (la 1 000 kilometri de Pămînt se găsesc — heliu, hidrogen). Gazele se rarefiază pe măsură ce ne depărtăm de Pămînt; presiunea se reduce în funcție de altitudine.

CAPCANA LUMINII

Mariner 5 a ajuns în spatele lui Venus în raport cu Soarele. A studiat deci partea de umbră a planetei și apoi cea luminată de Soare. Diferențele înregistrate se referă în special la ionosferă. În partea opusă Soarelui — ionosfera a apărut la o altitudine destul de înaltă, aproape 10 000 kilometri, iar în partea Soarelui ea a scăzut brusc la altitudinea de 500 kilometri, lucru care confirmă că vîntul solar impune o limită ionosferei, asemănătoare magnetosferei terestre.

În partea opusă Soarelui sonda a detectat mai multe straturi suprapuse asemănătoare cu cele ale ionosferei terestre; între 2 300 și 1 400 kilometri concentrația de electroni este aproape egală; între 1 400 și 700 kilometri se situează un strat rece de hidrogen și apoi unul și mai rece de heliu. Maximum de ionizare (500 000 de electroni pe centimetru cub) se situează spre 200 kilometri. De partea Soarelui ionizarea apare cel puțin de 50 de ori mai intensă, maxima situîndu-se mai jos, în jur de 130 kilometri (altitudinile sînt stabilite în raport cu o rază a planetei de 6 056 kilometri). Cît despre atmosfera neutră ea a apărut la altitudinea de 90 kilometri, presiunea fiind atunci doar de 1 milibar. Apoi, legătura radio între Pămînt și sondă, datorită căreia au putut fi deduse datele de mai sus, a fost întreruptă, pentru că, văzută de pe Pămînt, sonda dispărea în spatele planetei. Totuși, legătura a fost restabilită încă înainte ca sonda să reapară de cealaltă parte a planetei. Deci, perioada de invizibilitate a fost mult mai lungă decît perioada de incomunicabilitate. Acestui fenomen parțial scontat i s-a dat o explicație: densitatea atmosferei planetei (5 atmosfere la 40 kilometri) este atît de mare încît deviația pe care ea a impus-o semnalelor radio-electrice a fost curbată și acest lucru a permis ca ele să se propage și sub orizont. Unii specialiști gîndesc, că la o altitudine de 10 kilometri, radiațiile electromagnetice, radio-electrice ori razele luminoase descriu o spirală în jurul planetei din cauza atmosferei foarte dense.

„CĂLDURĂ MARE!"

Cunoscînd compoziția atmosferei planetei — putem calcula și variațiile de temperatură în funcție de altitudine. Cercetătorii americani au studiat variațiile de temperatură în funcție de două modele ale atmosferei: unul cu 75% gaz carbonic, celălalt cu 90% gaz carbonic. Astfel, la o altitudine de 40 de kilometri putem avea temperaturi respectiv de 127 și 177 grade. În divergență cu măsurătorile sovietice care, la o altitudine de 26 kilometri, indică o temperatură de 40 de grade, americanii susțin că această temperatură s-ar întîlni la 58 kilometri.

În general, deși vechile proiecte și fantezii ale lui Jules Verne sau Wells încep să fie realizate, astronauții care vor coborî pe Venus vor fi nevoiți, fără îndoială, să poarte pe cap nu un joben sau o pălărie colonială, ci casca scafandrului, menită să-i ferească de condiții neprielnice. Și nu numai de temperatură. Căci, așa cum au confirmat Venus 4 și Mariner 5, atmosfera planetei cuprinde foarte puțin oxigen și vapori de apă, nici o urmă de azot; e în întregime compusă din gaz carbonic iar densitatea atmosferică reprezintă la nivelul solului o presiune de 15 ori mai mare decît cea existentă pe Pămînt. În plus, acest sol neospitalier, foarte probabil zdruncinat de seisme și de o intensă activitate vulcanică, mai rezervă viitorilor vizitatori și alte fenomene nu mai puțin stranii: se pare că, pe Venus, se produce fenomenul optic constînd în aceea că, privind în fața ta, ai putea să-ți vezi... spatele. Masa gazoasă se comportă după cîte se pare ca o „cursă a luminii" astfel încît, odată captate de ea, razele soarelui și imaginile pe care le luminează sînt ca într-o închisoare, fiind obligate să facă înconjurul planetei. Tot astfel se explică descărcările electrice permanente care fac ca partea planetei care nu este orientată spre Soare să producă un „halo" violent.

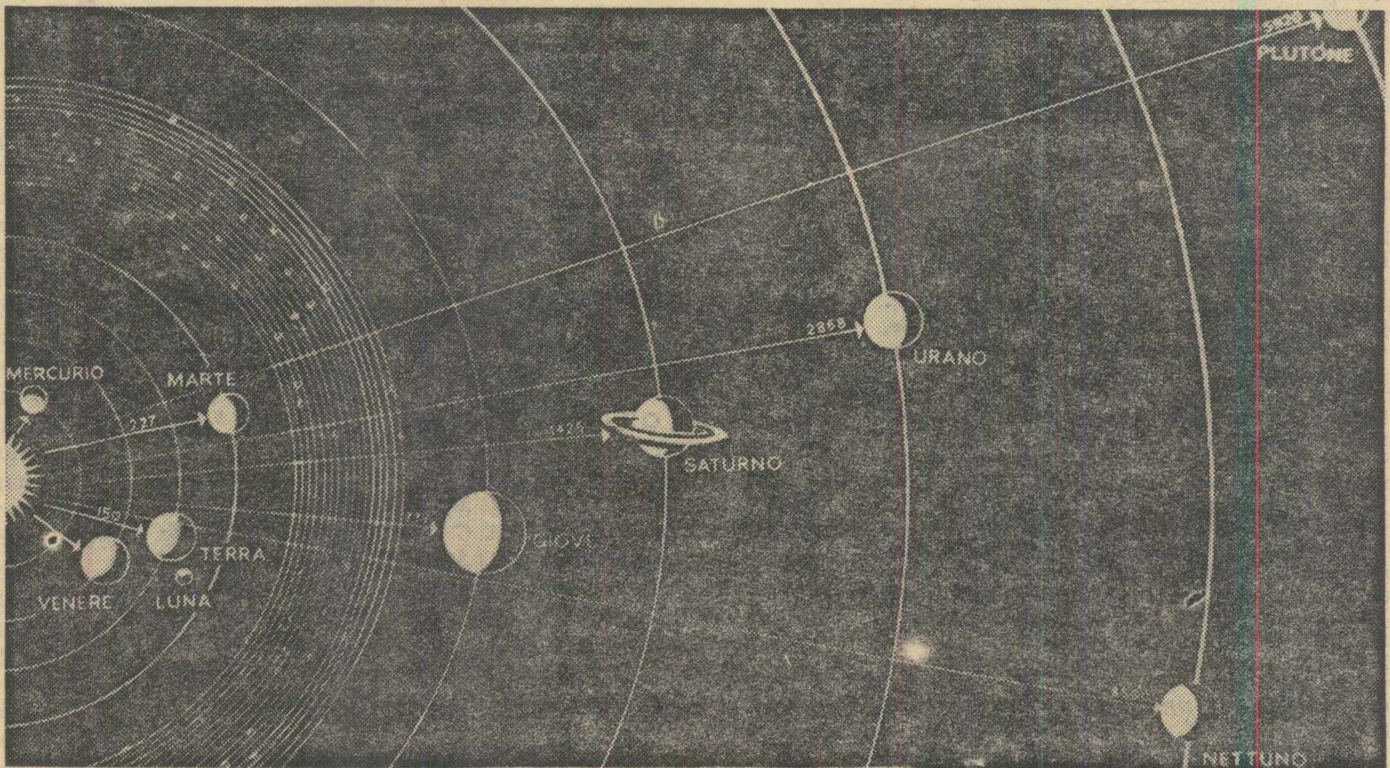
Căldură, presiune, mediu toxic, radiații — iată înfățișarea adevărată care se ascunde în spatele fardului Venerei stelare. Tot atîtea motive pentru ca astronauții să prefere acestei planete alte astre. Și totuși, se pare că Venus rămîne printre primele obiective ale zborului cosmic; mai ales că ocaziile favorabile explorării sale se succed la fiecare 19 luni în timp ce, în cazul lui Marte, aceste ocazii apar doar odată la 26 de luni.

PĂMÎNTENII VOR FI PRIMII VENUSIENI

Așadar, există sau nu locuitori ai planetei Venus? Dacă fanteziile unor scriitori americani par a fi infirmate, cercetările rachetelor care au tulburat „liniștea" planetei Venus par totuși a confirma posibilitatea existenței unor forme cu totul inferioare de viață, ținînd seama de unele condiții asemănătoare celor existente în perioade foarte îndepărtate ale evoluției planetei noastre. În nici un caz însă nu este vorba despre forme de viață asemănătoare celor de azi de pe Terra, deoarece, așa cum se știe, chiar virușii sau bacteriile nu rezistă sub minus 270 de grade sau plus 145 de grade; cît privește organisme cît de cît mai complexe ele nu pot trăi decît între puține grade sub zero și 45 de grade căldură.

Venus este prea... fierbinte pentru ca să se poată spera o întîlnire fie și cu microbi în atmosfera sa asemănătoare unei etuve sterilizante. Cîndva, poate, dacă Soarele s-ar răci, Venus ar putea deveni terenul unor fenomene asemănătoare celor petrecute pe Pămînt cu milioane de ani în urmă, cînd au apărut primele forme de viață. Dar, pînă la apariția venusienilor și a... venusienelor, ar trebui să treacă multe milioane de ani... Și e foarte probabil că, cu mult timp înainte de aceasta, noi, pămîntenii, ne vom stabili pe planetă, vom transporta și instala acolo bazele tehnice și orașele cu atmosferă artificială, devenind noi venusieni.

F. MIRON

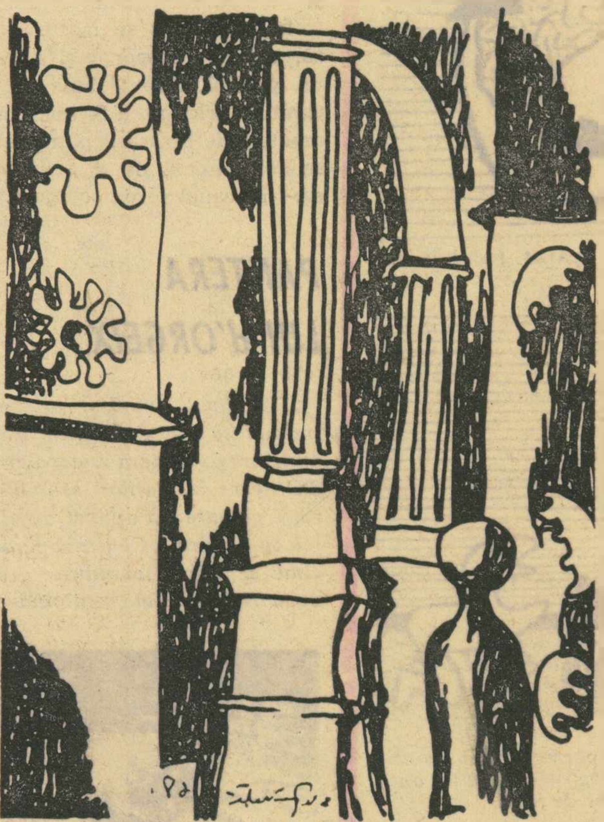

...a doua în ordinea depărtării de Soare

SOCIETATE

ETOS ȘI STIL

de acad. prof. C. I. GULIAN

Alegorie de
Sabin ȘTEFANUȚA

Acordînd o mare atenție conștiinței sociale, ideologiei și luptei ideologice, Marx a lăsat totodată indicații fundamentale pentru istoria și teoria culturii, pentru explicarea marxistă a fenomenelor spirituale. În împrejurările istorice ale epocii contemporane, ale epocii construirii socialismului și comunismului, concepția marxistă despre cultură și despre fenomenele spirituale trebuie să fie dezvoltată mai departe; să aducă noi probleme în discuție, să adîncească tezele de bază marxiste prin confruntarea lor cu istoria culturii universale, să elaboreze istoria culturilor naționale și să lărgească baza teoretică a explicării și valorificării culturii universale, făcînd joncțiunea între materialismul istoric, problematica omului și axiologie.

În *știința culturii*, ca în oricare altă știință, critica erorilor, schematismelor, exagerărilor și apăsărilor unilaterale trebuie să fie însoțită de valorificarea tezelor și analizelor dovedite valabile, pe baza faptelor și a consensului cercetărilor. De aceea, punctul nostru de plecare, chiar dacă înclină spre o valorificare a concepției social-istorice despre cultură, nu se reduce la o sociologie orientată ostil față de cercetările morfologice și fenomenologice. Sociologia și istoria ne dau *fundamentele* explicației culturii. Dar pentru că fenomenul este extrem de complex, pe aceste fundamente sau baze social-istorice trebuie înălțată o *teorie* complexă a culturii, care să tindă spre redarea tuturor articulațiilor, momentelor și interacțiunilor care au loc atît în *structura* cît și în *evoluția* culturii.

Din punct de vedere al *istoriei teoriei culturii*, cercetarea s-a deplasat în epoca noastră din sfera *filozofică* spre cea *istorică* și *sociologică*, din planul generalităților spre planul concretului, de la teorii precumpănitor speculative ca acele ale idealismului clasic german (Fichte, Hegel) spre cercetarea monografică sau de teren. Aceasta însă nu înseamnă că teoriile filozofice îndrăznețe din veacul XIX, de la Herder la Morgan, și-au pierdut capacitatea de sugestie. Roadele cercetării etnologice, istorice și sociologice — pentru a numi tipurile cele mai importante de cercetare concretă — nu constituie un argument împotriva încercărilor de a cuprinde și explica *teoretic* istoria universală a culturii.

Marxismul are tocmai meritul și totodată capacitatea de a urmări cu tenacitate echilibrul, simțit de mulți ca necesar, între teorie și cercetarea concretă, între fapt și generalizare. Acesta s-a dovedit a fi criteriul general de măsură și apreciere a științei contemporane. Nu „punctul de vedere", nu sistemul, ci punctele de vedere metodologic fructuoase, faptele și analizele concrete, eforturile de verificare și integrare a faptelor în procesul continuității științei se dovedesc a fi decisive.

Pentru omul contemporan cultura a devenit o necesitate resimțită la diferite nivele. Totodată fără să devină „elenistică", viziunea spirituală a omului modern soarbe cu nesaț din izvoarele culturii universale, acordă un interes nesecat lucrărilor de istorie, arheologie, etnografie, istoria literaturii, artelor, științei și filozofiei. Ferită de paseism prin însăși urgența problemelor de viață care îi stau în față, cultura contemporană „actualizează" neîncetat trecutul și îl contopește cu prezentul și viitorul. Fiind preocupat de sine, omul contemporan este în același timp extrem de disponibil față de varietatea nesecată a fenomenelor spirituale depărtate în timp și spațiu.

Trăsăturile sau conținutul general-uman al faptelor de cultură permit, firește, *intuirea* a ceea ce ne leagă de culturile depărtate în timp și spațiu. „Simțim" frumusețea măștilor africane sau oceaniene, suflul liric al cîntecelor, pitorescul dansurilor primitive, puritatea unui gînd al lui Confucius, structura sistemului filozofic al lui Aristotel etc. Dar omul modern simte totodată nevoia *înțelegerii*. Și operele de artă, ca și moravurile sau gîndurile necunoscute, se cer integrate în contextul lor social-istoric pentru a-și dezvălui înțelesul și pentru a-și releva, după aceea, originalitatea, valoarea nepieritoare.

Că atît în fenomenul istoric cît și în cel cultural există trăsături generalizabile, aceasta o dovedește fascinația continuă pe care a exercitat-o asupra tuturor celor care au filozofat asupra istoriei și culturii, indiferent de erorile soluțiilor. S-au căutat legi ale evoluției culturilor, deși negîndu-se continuitatea și similitudinea lor (Spengler). Totuși „analogiile" arbitrare care au fost aflate de Spengler între caracterele culturilor — deși considerate ca „organisme" unice — trădează intuiția existenței unor trăsături comune tuturor culturilor. Evident, adevărata problemă începe de la întrebarea: care sînt *cauzele* trăsăturilor comune, ale analogiilor morfologice, ale similitudinilor stilistice?

Atît timp cît degajăm analogii și corespondența între culturi prin *descriere*, ne aflăm la nivelul de suprafață, al *formelor*. Desigur că analiza morfologică, atunci cînd se bizuie pe metoda comparativă stringent aplicată, este o primă fază de netăgăduită valoare a științei culturii. Dar ce s-a întîmplat de cele mai adeseori cu încercările de morfologia culturii, printre care cel mai eclatant exemplu îl constituie „morfologia" spengleriană? Neavînd piloni în adîncime, neglijînd condiționarea social-istorică a trăsăturilor culturii, întreaga morfologie a fost tîrîtă într-un vîrtej speculativ, căci autorii nu s-au putut niciodată mulțumi cu „descrierea", ci s-au lăsat ispitiți să strecoare și o explicație cauzală. Iar această explicație, cînd nu are baze sociologice, este rodul perfect al fanteziei și al arbitrarului. Căci să admitem ca sugestive caracterizările: *cultura greacă ar fi „apolinică", iar cea modernă europeană ar fi „faustică"* (Spengler). Sau: *tragedia clasică franceză, metafizica și Leibnitz, matematica infinitezimală și statul absolutist ar fi cuprinse, toate, în unitatea stilistică a „barocului".*

Cînd se pune întrebarea: dar ce determină stilul unei culturi să fie apolinic, faustic sau baroc, în loc de explicație ni se oferă postulatul: „sufletul" unei culturi este apolinic, „sufletul" altei culturi este faustic. Sau: „inconștientul" (Jung) sau „sentimentul spațiului" (Riegal, Frobenius) ar fi determinatele unui stil cultural. Firește că multe din paginile „morfologiei culturii" rămîn sugestive, deschizătoare de perspective la *nivelul descrierii* sau analizei formale, sugestive mai ales pentru caracterizarea epocilor și operelor artistice. Dar ele nu răspund la simpla întrebare: *dacă stilurile sînt determinate de „suflet", de „peisaj", de „inconștient" sau de „sentimentul spațiului", de ce stilurile variază istoric, se nasc, se dezvoltă și mor, în timp ce pretinșii factori cauzali ca suflet, inconștient etc.* nu evoluează *istoric? Cum se poate explica variabilul prin invariabil, cum se poate motiva evoluția expresiei (căci stilul este expresie) printr-un conținut static? Același* „suflet faustic" a cunoscut, în decurs de patru veacuri (sec. XVI—XX), nu mai puțin de patru-cinci stiluri: clasic, baroc, romantic, naturalist, impresionist etc. În al doilea rînd nu trebuie uitat că atrăgătoarea categorie a stilului este ineficientă, ba chiar generatoare de erori cînd este vorba de a caracteriza *morala* sau *cunoașterea*.

În istoria oricărei culturi asupra căreia avem informații suficiente putem urmări stiluri care nu numai că se succed, dar se și opun unele altora. De ce? Nu cumva fiindcă „sufletul" sau „spiritul" culturii este silit să urmărească țeluri și valori contradictorii? *Și ce forțe exterioare sînt atît de puternice încît să impună o diversitate de țeluri spirituale exprimate în stiluri diferite?* Dacă stilurile culturale sînt numai expresia factorilor spirituali, dacă apolinicul reprezintă „esența" spiritului grec, iar neliniștea faustică „esența" spiritului european, de ce culturile nu rămîn la expresia lor ideală, autentică și *unică* și se manifestă prin stiluri antitetice? Este vizibil că optica formală, morfologică, nu poate stăpîni problema stilului culturilor. ORICE STIL ESTE EXPRESIA UNUI CONȚINUT ȘI CINE UITĂ ACEASTĂ FORMULĂ DIALECTICĂ ELEMENTARĂ PLUTEȘTE ÎN PLIN ARBITRAR.

Și Lucian Blaga s-a declarat nemulțumit de tratarea morfologică a problemei stilului: *„Fenomenul stil conține și implică unii factori, care depășesc capacitatea de simpatie și posibilitățile de sesizare ale morfologiei. Acestea, fiindcă fenomenul stil constă nu numai din „forme", ci și din alte elemente, precum: orizonturi, accente și atitudini"* („Trilogia culturii" p. 10).

Blaga a propus o idee rodnică, ideea că stilurile nu sînt numai forme și că ele implică „valorificări", atitudini în fața vieții, a realității. Dar această teză cere *ordonarea genetică* între atitudini etice și forme de expresie.

Ideea cercetării raporturilor dintre *stil* și *accente* sau *atitudini etice* — mai concis: dintre STIL și ETOS — devine rodnică atunci cînd o confruntăm cu fenomene concrete, luate din istoria culturilor, dar păstrînd nevoia de cercetare în adîncime și de *explicare cauzală a însăși atitudinilor* prin momentele variate ale dezvoltării societății.

Să ne gîndim, de pildă, la orice plăsmuire spirituală care poartă marca stilului gotic, clasic, baroc sau romantic: fie catedrală sau „sumă teologică", fie tragedie clasică sau meditație carteziană, fie o sculptură patetică a lui Bernini sau o pînză dramatică a lui Tintoretto, fie lucrări ale unor romantici ca Delacroix sau Berlioz. *Eliminînd deosebirile pe care le determină materialul sonor sau edificiul logic, materialul plastic sau cel literar, discernem o înrudire stilistică, o comunitate de trăsături, care însă nu sînt pur formale. Spiritul care însuflețește în același timp arhitectura și plastica gotică, dar și morala teologică, scolastica și poemele latine, nu poate fi redus la acel sugestiv dar prea simplist „sentiment al infinitului" sau al „aspirației spre transcendență", caracterizare vulgarizată de la Chateaubriand pînă la Spengler.* Marea greșeală a tuturor celor pe care i-a ispitit caracterizarea sugestivă și pregnantă a fost aceea că, de dragul formulei sugestive, au sacrificat *diversitatea* reală a fenomenului. *Setea de generalizare și caracterizare a stilurilor culturale a jertfit realitatea antinomică a fenomenelor schematismului „sugestiv".* Cultura Evului mediu este în același timp „transcendentă" și „lumească"; misticismul este contemporan literaturii satirice burgheze și poeziei galante; realismul plasticii burgheze și gotice conviețuiește — în cadrul aceleiași culturi — cu alegoria stearpă și didacticismul somnifer, poezia eroică este cultivată în egală măsură cu exaltarea lirică și misticismul erotic, ambele flori ideale crescute din solul unor moravuri brutale. Unde a rămas faimoasa *unitate* stilistică atunci cînd conținutul culturii înfățișează opoziții și divergențe atît de sensibile?

Valabilitatea categoriei stilului rămîne însă circumscrisă artelor. Se poate vorbi cu deplină justificare și despre un stil cultural, dar cu condiția ca unitatea să nu o mai căutăm în expresie, în formă, ci în adîncul *fenomenelor* etic și social. *În unitatea de rădăcină, determinantă și imperioasă a atitudinilor și valorizărilor etico-sociale, care uneori se ciocnesc și se neagă reciproc, putem regăsi un temei al generalizării și caracterizării culturilor sau stilurilor culturale.*

ETC

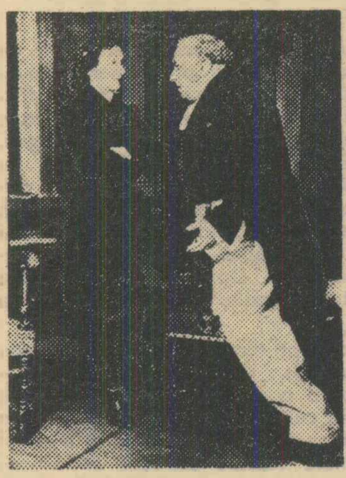
INEDIT:

Actori români pe scenele și în studiourile lumii

JANY HOLT

(născută la Brașov în 1909)

Elevă la Liceul Notre-Dame din București, Janei Holt (pe numele ei adevărat

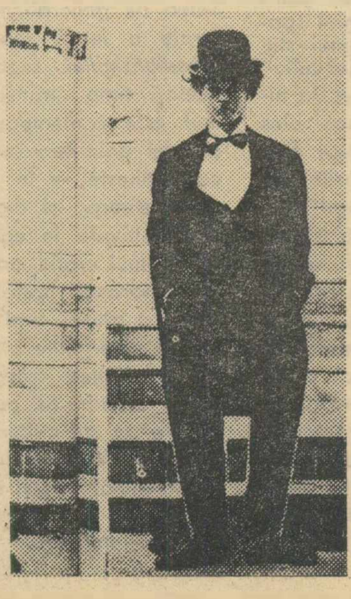
Ruxandra Vlădescu-Olt) îi plăcea să recite și să interpreteze diverse roluri. De aici pînă la a cuceri o celebritate mondială i-au trebuit ani. Constantin Tănase, Elvira Popescu au fost primii actori care au încurajat-o. În 1927, Jany Holt pleacă la Paris cu gîndul de a urma dreptul, dar ajunge curînd în trupa marelui actor și regizor Charles Dullin, fondatorul teatrului Atelier, unde cunoaște una din cele mai trudnice ucenicii. Zece ani — roluri de mîna a doua, o apariție episodică... Soțul ei, actorul Marcel Dalio, scrie într-o scrisoare celor de-acasă: „Nu, Jany nu a murit încă, deși a fost aproape ucisă de un debut ingrat care ține de mai bine de opt ani..." La București, după primul mare rol oferit în cinematograf de Julien Duvivier în neuitatul GOLEM, actrița scrie: VIVE LE CINEMA !...

Au urmat apoi peste 300 de roluri în marile teatre pariziene, în filmul francez și italian.. ..Vă mai amintiți — declară ea unui ziarist — cît de mizerabil am jucat în GOLEM !"... Dar, în sfîrșit, succese aproape neverosimile în peliculele: **O troică în zăpadă** (1936), **Marea dragoste a lui Beethoven** — (regia Abel Gance — 1936), **Dominoul verde** (1936), alături de Danielle Darrieux, Courrier Sud — 1937 — după romanul lui Saint-Exupery, **Azilul de noapte** — regia Jean Renoir, **Baronul fantomă** (1942), **Îngerii păcatului** — regia Robert Bresson — 1943, și multe altele.

Ceea ce se știe mai puțin despre Jany Holt este faptul că odată cucerind piscul celebrității îl lansează pe neuitatul Gérard Philipe. Primul rol cinematografic al marelui actor a fost alături de românca noastră în pelicula lui De Poligny—**Țara fără stele** (1945). În același an, la 8 iunie, actrița româncă primea la Palatul Elysée din mîinile generalului Charles de Gaulle, pe atunci președintele provizoriu al Republicii Franceze, crucea de război cu frunze de palmier acordată numai acelora care au luptat cu arma în mînă împotriva hitlerismului. Despre participarea ei la Rezistența franceză ca și despre cei 40 de ani de teatru actrița va spune: „Mi-am făcut pur și simplu datoria !..."

UN FALS CHARLOT

Se întîmpla în Mexic în timpul turnării unui film de anvergură care reunea vedete celebre. Într-una din zile cineva a cerut: 1) mustăți; 2) o pălărie melon; 3) un baston; 4) un pantalon larg și 5) un papion. Metamorfozat astfel, bizarul personaj a apărut în fața colegilor strigînd cu o voce pițigăiată: „Salut păpușarii, m-am săturat de roluri... evaporate. Lăsați-mă să rid". Și rîsul nu era altul decît al cunoscutei vedete Brigitte Bardot.

NERO ȘI PROBELE OLIMPICE

Una dintre prea stimatele reviste americane editate de National Geographic Society dedica o pagină triumfurilor olimpice „repurtate" de Nero care au avut loc în anul 66, e.n. Pe atunci, Nero avea 29 de ani și participa la proba de viteză a carelor romane.

...O curbă luată „rapid" și carul împăratului se răstoarnă! Prilej pentru unii dintre participanți să iasă învingători. Dar, cu toate că regulile jocului prevedeau ca în astfel de situații să se continue concursul, participanții s-au oprit și au așteptat răbdători să-și revină împăratul din căzătură.

Și astfel, iată-l învingător la prima probă olimpică ! Au urmat apoi, la diferite intervale, alte trei: proba de canto, de prim instrumentist și de... alergător mesager, probe la fel de... triumfale ca și prima !

La Pirellina

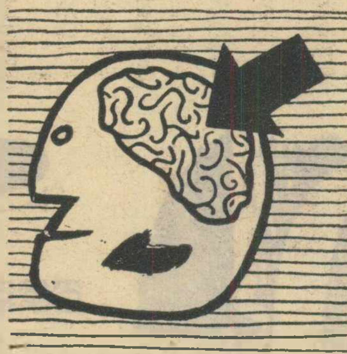
Nu e vorba de titlul vreunei cărți nou apărute sau de firma cine știe cărei societăți de bi-

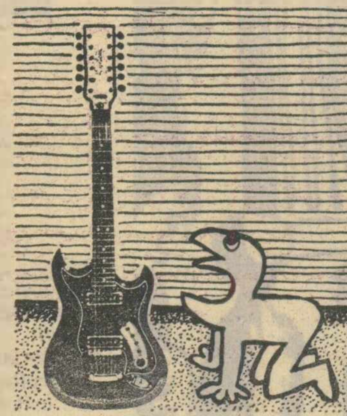
nefacere, ci pur și simplu de un dans care are toate șansele să devină unul dintre cele mai populare în Italia. Cuvîntul Pirellina vine de la Pirelli — numele vestitei uzine de cauciucuri. Și pentru că între dansul lansat și cauciucurile de bicicletă de data aceasta există o strînsă legătură (ele apropiind rotund partenerii) iată-i pe tinerii noștri amețind în ritmul îndrăcit al orchestrei și susținîndu-și echilibrul în roata elastică și originală pentru noua ei întrebuințare. Cu alte cuvinte, n-aveți bicicletă, cumpărați-vă cauciuri. Vă vor feri de surprizele căderilor la dans.

Student de la zero la infinit

Serial de Ion Dogar - Marinescu (III)

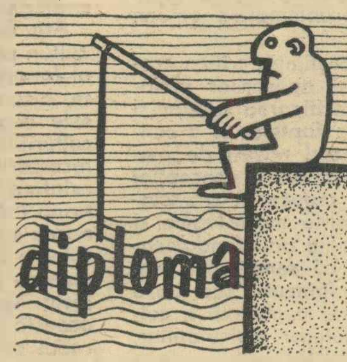
Întîi au apărut facultățile... mintale !

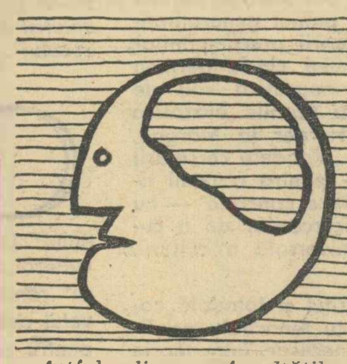
Cu toate acestea, unii continuau să se prosterneze tot anul la fel de fel de idoli.

Toamna, însă, implorau cu totul pe altcineva, folosind expresii ce par că țin de un ritual.

Dacă ruga le e împlinită, se retrag încă un an în amatorismul lor.

Astfel dispar facultățile... mintale !

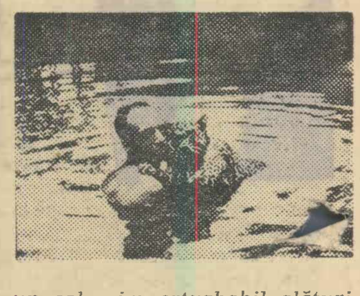
Noroc că ulciorul nu merge...

CROCODILII NEW-YORK-ULUI

Întortocheate sînt apucăturile americanilor atunci cînd n-au ce face cu timpul. Și cînd n-au efectiv ce face își cumpără crocodili adevărați. E drept, crocodili tineri, importați din Cuba, pe care-i cresc cu trudă și devotament. Dar vremea trece, crocodilii se maturizează, capătă proporții și devin un pericol care trebuie înlăturat cu orice preț. Și maniacii amatori de bizarerii patrupede se debarasează de ei aruncîndu-i în canalele de scurgere.

PANTERA LUI d'ORGEIX

„Paradisul vînătorilor nu trebuie să fie și infernul animalelor" declara cavalerul d'Orgeix invitaților săi, aforism pe care l-a aplicat de altfel în Africa Centrală, crescînd și împrietenindu-se cu două pantere. Iată-l înotînd cu

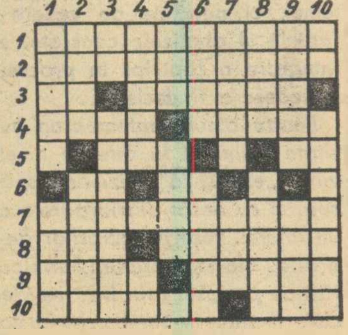
un calm imperturbabil alături de carnivora feroce. Secretul lui: să nu ridice niciodată vocea în fața ei, să nu manifeste nici cea mai mică teamă sau neliniște. O amiciție de durată ? Cine știe...

CU PRIVIRE

ORIZONTAL: 1. Cu ochii furați. 2. Cu ochi dubli. 3. Nu la subsol ! — Fixează imaginea. 4. Orbit în război. — Cu ochii ațintiți. 5. Țiră — Usturoi. 6. Primele sunete. — Protejează ochiul în interior. 7. Protejează ochiul în exterior. 8. Fire — Eră geologică (masc.) 9. Lenți — Cred din priviri. 10. Mereu atentă — Literă chirilică.

VERTICAL: 1. Cască ochii (inf.) — Loc pentru vizionat un spectacol. 2. Personaj legendar — Cu privire la privire. 3. Exprimă aciditatea — La prima vedere. 4. Conductoarele ochiului — Pronume personal. 5. Dans spaniol — Se are în vedere, se ține. 6. Părinte — Spre ea se privește la teatru. 7. A supăra ochii — Eu. 8. Rele sau bune în poveste — Corabia nămeților pl.) 9. A diseca un ochi — Corabie. 10. Țețe ! — Apărut (fig.)

Sava STAN

CONGRES PE MALURILE RHINULUI

Convorbire cu tov. LIA MARIA PĂCURARU, vicepreşedinte al Consiliului U. A. S. R.

— Mai întîi, cîteva cuvinte despre cadrul natural şi istoric al localităţii în care a avut loc Congresul anual al Uniunii Naţionale a Studenţilor Elveţieni (U.N.E.S.) — ne spune conducătoarea delegaţiei U.A.S.R. care a reprezentat studenţii români la Congresul studenţilor elveţieni. Rheinfelden este o mică localitate situată lîngă Basel, un burg pitoresc cu case din secolele XVII şi XVIII, cu băi termale, restaurante, hotele şi o prodigioasă fabrică de bere a cărei mărinimie au constatat-o toţi participanţii la Congres, liberi să bea, gratuit, bere după bere, în vestitele cupe înalte denumite „stange" Tăiat în două de cursul Rhinului, Rheinfelden are o dublă existenţă, una în Elveţia, alta în Republica Federală a Germaniei.

— Şi acum, odată intraţi în atmosferă, vă rugăm să ne spuneţi cîteva cuvinte despre Congresul la care aţi luat parte.

— La Congres au participat un număr foarte restrîns de delegaţi : cîte doi din fiecare centru universitar, dintre care unul singur cu drept de vot, pentru fiecare din cele 13 instituţii universitare şi în plus o delegaţie a studenţilor de limbă italiană care învaţă în Elveţia. Congresul şi-a desfăşurat lucrările pe comisii şi în plenare. Discuţii ample au avut loc cu privire la activitatea internaţională a U.N.E.S., subliniindu-se meritele acţiunilor desfăşurate pînă la Congres de vechiul Comitet Executiv pentru lărgirea contactelor cu organizaţiile din toate ţările, inclusiv din cele socialiste, salutîndu-se în acest sens şi legăturile de cooperare cu studenţii ţării noastre. Un alt sector de preocupări ale Uniunii Naţionale a Studenţilor Elveţieni îl constituie democratizarea învăţămîntului. Preocupările referitoare la deschiderea unui larg acces începînd cu învăţămîntul elementar şi mergînd pînă la cel superior, inclusiv asigurarea continuităţii studiilor de diferite grade, s-au concretizat la recentul Congres în ampla discuţie privitoare la subvenţiile acordate de cantoane universităţilor. Cerinţele de a se reglementa această problemă pe plan federal şi de a se asigura participarea unor reprezentanţi ai studenţilor la conferinţa anuală a rectorilor se completau în dezbateri cu cea privitoare la modernizarea programelor şi conţinutului cursurilor

— Aţi avut posibilitatea să vizitaţi instituţii universitare ?

— Da, am avut o interesantă întîlnire cu rectorul Universităţii din Basel şi cu acest prilej am putut vizita clădirea acestei instituţii cuprinzînd şase facultăţi, între care şi medicina, şi un total de 2000 de studenţi. Impresia dominantă constă în modernitatea arhitecturii de exterior şi de interior, a mobilierului în special, care creează în acelaşi timp un mediu specific universitar, dar şi deosebit de plăcut şi intim. În contrast cu aceasta, o adevărată expoziţie a îmbrăcăminţilor tradiţionale ale decanilor, robe pline de eleganţă şi fast, cu lanţuri şi medalioane; de asemenea. galeria de caricaturi în stilul graficii medievale, a diferitelor tipuri de profesori : cel de chimie reprezentat ca un alchimist căutător al pietrei filozofale, cel de filozofie ca un tînăr necopt, pus pe şagă...

— Ce alte probleme s-au mai discutat în cadrul Congresului ?

— Mai ales chestiuni cu caracter social privitoare la activitatea căminelor şi cantinelor. Ar fi poate mai interesant decît discuţiile din Congres să mă refer la cantina studenţească pe care am vizitat-o, cantină la care studenţii nu numai că se autoservesc dar, printr-un sistem ingenios şi rapid, curăţă masa şi farfuriile de resturi, grăbind astfel mult serviciul. Deasupra cantinei, care serveşte pe sistemul restaurant, se află o cafenea. Cît despre cluburi studenţeşti, ele nu sînt frecvente. Am întîlnit totuşi unul pe lîngă serviciul de călătorii al studenţilor elveţieni (S.S.R.) din Zürich : în două cămăruţe situate într-o pivniţă reamenajată se organizează întîlniri mai ales cu studenţi de peste hotare. Cît priveşte activitatea acestei organizaţii de turism, din 1963 cu gestiune proprie, remarcabil este faptul că, deşi dispunînd de foarte puţini salariaţi, cu ajutorul voluntar al studenţilor organizează relaţii turistice multiple cu ţări îndepărtate din Asia şi Africa. S.S.R. asigură, la cerere, studenţilor străini care vin în Elveţia ca turişti pentru durate mai mari (în special pentru a se perfecţiona în cunoaşterea unor limbi străine) posibilitatea de a efectua munci remunerate. În sfîrşit, mai menţionez organizaţia de teatru studenţesc care activează pe lîngă U.N.E.S

În ansamblu, vizita făcută în Elveţia ne-a permis o mai bună cunoaştere a activităţii şi preocupărilor studenţilor acestei ţări, confirmîndu-ne convingerea despre posibilităţile diverse ce există pentru dezvoltarea legăturilor reciproce.

M. F.

O imagine cu o semnificaţie tulburătoare, ca şi manifestarea care a prilejuit-o. În timpul vizitei făcute la Conservatorul „Ciprian Porumbescu" de către grupul folcloric şi corul Universităţii catolice din Valparaiso (Chile), aflate în ţara noastră în turneu, oaspeţii au avut un „schimb de voci" şi cu celebrul nostru cor de cameră „Madrigal". Emoţia unei asemenea întîlniri e de închipuit şi, de aceea, credem că această mărturie fotografică e suficientă.

BE – IN ŞI DREPTUL LA IUBIRE

Problemele tineretului au devenit în ultima vreme tot mai mult probleme ale întregii societăţi. Oameni de ştiinţă serioşi, filozofi, sociologi, istorici caută în atitudinile sale trăsăturile semnificative ale epocii, atrăgînd atenţia asupra unor fenomene adesea paradoxale, în care inventivitatea coexistă cu lipsa de interes faţă de orice activitate, apolitismul cu un militantism adeseori derutant. Tineretul occidental de azi întruchipează o sumă de aspecte contradictorii, avînd comună doar lipsa de încredere în fetişurile pe baza cărora s-au alcătuit structurile sociale şi morale ale lumii în care trăieşte.

Individualismul occidental, considerat drept un termen definitoriu pentru un anume tip de cultură şi de existenţă socială, a devenit astăzi, pentru o parte a tineretului, manifestarea exacerbată a neantului existenţial. Ei merg mai departe, considerînd că orice cucerire tehnică modernă se interpune între oameni, îndepărtîndu-i unii de alţii, însingurîndu-i şi înstrăinîndu-i de esenţa umană. De aceea sînt duşmanii tiparului, de pildă, atitudine teoretizată de Mc. Luhan în cartea sa **Understanding Media**. Acest autor, apreciat de unii ca un mare gînditor, spune că **omul actual a părăsit lumea civilizaţiei vizuale, lineare şi individuale a tiparului, construindu-şi o civilizaţie auditivă. Aceasta ar corespunde cu o pasiune pentru comunicarea orală, imediată, specifică vieţii tribale ! Pe această bază ideologică a luat naştere mişcarea BE-IN.** Cuvîntul este intraductibil, etimonul său fiind se pare **to be** — verbul semnificînd condiţia de fiinţă (to be — a fi).

Ce este be-in?

În dimineaţa zilei de 26 aprilie 1967, locuitorii Washingtonului au privit miraţi grupuri de tineri dezordonaţi care se îndreptau spre colina Sheep Meadow, într-o frenezie impresionantă a vieţii de hoardă. Ei nu se deosebeau cu nimic de tinerii hippies, de pildă, erau tot atît de netunşi şi de nespălaţi, fetele purtau, desigur, mini-jupes sau rochii de hîrtie. Unii se îmbrăcaseră în costume hinduse şi, fapt izbitor, aveau trăsături ale unor popoare aflate pe treapta gentilică : feţele pictate cu semne bizare, în roşu sau negru, instrumente muzicale primitive, antrenîndu-se în ritualuri complicate. Cîntînd din fluiere şi bătînd zgomotos din tobe, se lăsau uneori purtaţi de elanuri bizare, urcîndu-se în copaci şi ţipînd ca animalele. În rest au dansat, au citit poeme şi au fumat marijuana sub ochii liniştiţi ai oamenilor din forţele de ordine, chemaţi de urgenţă la faţa locului. Dezlănţuirea era totală, spre scandalul bunicelor ieşite cu odraslele la plimbare, tinerii prinşi în be-in voind să fie demni de acest cuvînt, trăind prin toate simţurile. Exacerbarea lor într-un spectacol monstruos era traducerea în viaţă a convingerilor lui Mc. Luhan, atît de dispreţuite în Europa. PENTRU ACEŞTI TINERI TIMPUL S-A ÎNTORS ÎN ERA TRIBALĂ, CU FRATERNITATEA EI PRIMITIVĂ ŞI IUBIREA PRIMARĂ, ÎN RITURI INIŢIATICE ŞI REFUZUL TEHNICII MODERNE, A POZITIVISMULUI ŞI RĂCELII CARE CARACTERIZEAZĂ VIAŢA AMERICANĂ DE AZI.

BE-IN-urile au produs scandal, împingînd cu repeziciune pe planul doi interesul publicului faţă de beatnici sau villagersi. Atitudinile lor sînt mult mai spectaculoase, **un BE-IN fiind demn de privit ca un adevărat program de circ.**

CEEA CE SE DOVEDEŞTE MAI INTERESANT ŞI MAI SEMNIFICATIV ESTE ÎNSĂ FAPTUL CĂ LOCURILE DE BE-IN SE TRANSFORMĂ ADESEA ÎN TRIBUNE ALE PROTESTULUI IMPOTRIVA RĂZBOIULUI DIN VIETNAM ŞI A POLITICII OFICIALE AMERICANE. La o lună după primul BE-IN pe colina Sheep Meadow s-a format o grandioasă manifestaţie împotriva războiului, care a arătat convingerile adevărate ale tineretului american. Hippiesii profesează o totală detaşare, ei nu se lasă antrenaţi de mişcările sociale, de luptă pentru drepturile civile. CEI DIN BE-IN DEVIN ÎNSĂ ÎN NUMEROASE CAZURI MILITANŢI AI LUI „THE PEACE MOVEMENT" SAU COMBAT PENTRU „CIVIL-RIGHTS". Fără îndoială că acest fapt trebuie subliniat cu precădere. DESIGUR, EI NU AU ŢEL PRECIS ŞI ATITUDINILE LOR POSEDĂ CEL MAI ADESEA UN CARACTER ATÎT DE SPONTAN ÎNCÎT POT LUA O CU TOTUL ALTĂ DIRECŢIE DECÎT CEA INIŢIALĂ, EŞUÎND ÎN CONVINGERI ABSURDE. Să spui de pildă că nu ajuţi pe negrii care luptă pentru integrare fiindcă ei vor să ajungă ceea ce tu refuzi să fii, înseamnă să excluzi orice realism, dorind să rămîi sclav, deoarece libertatea te-ar transforma într-un stăpîn tot atît de odios ca şi cel care te oprimă pe tine.

Ridiculizaţi sau dispreţuiţi, trebuie recunoscut acestor tineri că au o oarecare influenţă asupra opiniei publice americane şi că reprezintă un fenomen semnificativ. TRĂIND ÎNTR-O LUME A URII ACEŞTI TINERI PROCLAMĂ DOMNIA IUBIRII. AFLAŢI SUB DOMINAŢIA UNEI SOCIETĂŢI HIPERTEHNICIZATE, EI ADORĂ FLORILE. ACOLO UNDE INDIVIDUALISMUL SAU MAI BINE ZIS EGOISMUL FEROCE ESTE O LEGE, EI TRĂIESC ÎN COLECTIV, EXALTÎND VALOAREA ALTRUISMULUI. ÎNTR-UN STAT CARE TINDE SPRE O POLITICĂ TOTALITARĂ, EI SÎNT LIBERALIŞTI EXACERBAŢI. FIIND CRESCUŢI ÎN SPIRITUL SERIOZITĂŢII OSTENTATIVE, AL UNEI VIEŢI OSIFICATE, EI ADORĂ JOCUL. ÎNTR-O AMERICĂ UTILITARISTĂ, PROGRAMATICĂ, EI CULTIVĂ INUTILUL. FĂRĂ A FI ORGANIZAŢI, NUMĂRUL ŞI CARACTERUL LOR SÎNT TESTE ALE UNEI ALTE CONCEPŢII DESPRE LUME DECÎT ACEEA A PĂRINŢILOR LOR. ÎN PRIMUL RÎND VOR O LUME PACIFISTĂ, ÎN CARE SĂ DOMNEASCĂ LIBERTATEA.

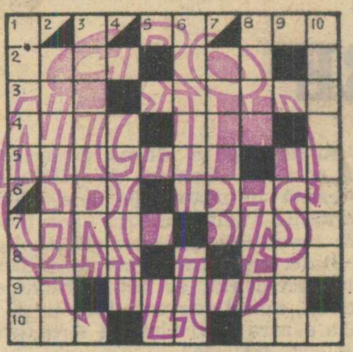
Toate acestea sînt văzute anarhic şi revolta lor nu zdruncină temeliile societăţii americane, aşezate pe principii de violenţă şi putere. Rostul lor este mai degrabă de a atrage atenţia lumii de azi asupra dezacordului dintre idealurile umane şi caracterul inuman al unei anumite societăţi.

Aurel Dragoş MUNTEANU

AGENDA

Sîmbătă dimineaţa a părăsit Capitala plecînd în R.F. a Germaniei delegaţia U.A.S.R. care va participa la cel de al 20-lea Congres al Uniunii Studenţilor Germani ce va avea loc la München între 4 şi 10 martie a.c.

CUVINTE ÎNCRUCIŞATE

ŞAH LA REGE

10 martie, ziua mult aşteptatului retur, îmi inspiră un joc de cuvinte încrucişate pe această temă. Modalitatea mi se pare mai nimerită — de astă dată! — pe de o parte, pentru că am mai spus de nenumărate ori lucrurilor pe nume, pe de alta pentru că aşa se obişnuieşte la zile festive: să se înlocuiască verbul critic cu gluma amicală. Aşadar, „en garde!". Şah la regele sporturilor!

ORIZONTAL

1. Echipa cu cea mai nepotolită şi incandescentă galerie din ţara noastră. Dacă ar avea o apărare mai bună şi un program mai favorabil (în retur are şase jocuri acasă, printre care cu Steaua şi Dinamo, şi şapte în deplasare), semnatarul acestor rînduri, originar de prin partea locului, ar vedea-o campioană.

2. După pierderile şi primenirile din toamnă, după ce şi-a schimbat de două ori antrenorii şi era gata, gata să-şi schimbe şi părinţii adoptivi, Politehnica Bucureşti a terminat prima parte a campionatului printr-o victorie la scor şi un meci egal la Moreni. Pe ce loc se va clasa la sfîrşitul returului?

3. Cineva din Biroul F.R.F. zice: Colegiul de antrenori e fantomatic. Noi zicem: Directorul colegiului de antrenori e Angelo Niculescu; biroul federal l-a trimis pe Angelo — ca selecţioner şi antrenor?! — pentru două luni de zile în turneu de agrement prin Brazilia. Dumneavoastră să ziceţi: Cine-i de vină pentru că e fantomatic colegiul de antrenori? (2 cuv.).

4. Un ziar anunţă clasamentul la Turneul de fotbal pentru juniori de la Viareggio: 1. Dukla Praga 2. Juventus Torino 3. Neapole 4. Vojvodina Novisad. Pe ce loc s-a clasat reprezentanta României — despre care ziarul nu pomeneşte nimic? (o cifră mare!)

5. Pentru Cupa balcanică, iniţial se fixaseră două participante româneşti: Universitatea Craiova şi Farul Constanţa. Ulterior, trebuind să rămînă numai una, federaţia a hotărît: Farul! Întrebare: ce sancţiune acordase aceeaşi federaţie formaţiei constănţene în toamna trecută, pentru că folosise, într-un meci din Cupa balcanică, pe Sasu (neligitimat) sub numele de... Pavel? (mai multe cuvinte... de duh).

6. Se reia fotbalul, încep şi disputele dintre cronicarii... obiectivi. Ştiut fiind că toţi ne închinăm la cîte o stea, cînd credem că nu ne vede nimeni, să ghicim repartizarea de bună voie a confraţilor: la Steaua — A.N. şi V.P.; la Progresul — C.D.; la Rapid — F.N., I.B., G.N., G.M.; la Dinamo — P.S.; la Argeş — E.I.; la Craiova — G.N. şi G.M.; la Cluj: V.C. şi... era să fie G.M.; la Iaşi — M.P.; la Ploieşti — C.A.; la Inter — I.C.

7. Solomon şi Ivansuc sînt suspendaţi de conducerea secţiei, dar conducerea secţiei trimite o scrisoare în care informează că a acordat celor doi dezlegare, întrucît „aşa a vrut Domnul". Aflaţi numele Domnului! (un cuvînt)

8. „Viaţa studenţească" a lansat iniţiativa unor premii „Fair-play" către federaţii, C.N.E.F.S. şi publicaţii sportive sau cvasisportive. Toată lumea a lăudat acţiunea, dar cine a răspuns concret pînă acum? (nici un cuvînt).

9. Cîteva formaţii de primă mînă, printre care şi aşa-zisa naţională, au beneficiat de turnee peste hotare în perioada pregătirilor. Răsfăţaţii noştri au călătorit în Brazilia, Liban, Siria, Iran, Kuweit, Jugoslavia, Ungaria, U.R.S.S., R.D.G.. Întrebările cele mai grele ale acestui joc de cuvinte încrucişate sînt: cît au costat şi ce foloase au adus deplasările selecţionatei, dinamoviştilor şi clujenilor? Atît, deocamdată!

10. Barometrul mentalităţilor arată înseninare la Politehnica Timişoara. Oare nu se va mai schimba, de cîteva ori pe an, conducerea secţiei de fotbal, oare nu se vor mai schimba, atît de des, antrenorii şi va prinde formaţia lui Surdan trenul spre „A" sau măcar pe cel spre baraj? Cine poate răspunde? (poate chiar şi fotbaliştii de la C.F.R. şi suporterii lor!)

11. Universitatea Craiova este o mare echipă de fotbal oltenească. Cîţi studenţi şi cîţi olteni cuprinde lotul lărgit, de 19 jucători? Noi vă divulgăm suma (15), dumneavoastră ghiciţi cele două cifre care se adună.

VERTICAL

După atîtea întrebări şi ghicitori întinse pe... orizontală, şi în stînga şi în dreapta, ar trebui să ne înălţăm cu responsabilităţile şi pe verticală. S-o pornim de jos, de la jucător, şi... dar nu! Cînd e vorba de sportul rege, o asemenea ascensiune ar ajunge în sfere prea înalte şi ar supăra prea mult pe diriguitorii fotbalului nostru. Deci, vertical... la fel cu orizontal.

G. MITROI

FORMULA BASCHETULUI UNIVERSITAR

Promotorii introducerii baschetului în România acum circa 47 de ani au fost elevii şi studenţii. După 1930, timp de zece ani, campionatul de baschet a fost net dominat de formaţia masculină a clubului bucureştean SPORTUL STUDENŢESC, iar întrecerile feminine de către echipe purtînd culorile alb-negru ale aceluiaşi club.

Şi azi baschetul are o deosebită popularitate în rîndurile studenţilor din Bucureşti sau alte centre universitare. Cupa anilor I, partidele inter-facultăţi şi inter-institute sau întrecerile pe ţară (atunci cînd au fost organizate) au constituit succese de necontestat în dezvoltarea baschetului românesc. Apariţia în 1965 a H.C.M. 1605, privind îmbunătăţirea activităţii sportive în rîndul studenţilor, a impulsionat mai mult activitatea baschetbalistică universitară.

După un an de experienţă, în care au apărut numeroase echipe studenţeşti în Bucureşti şi în alte centre universitare (organizîndu-se pentru prima dată o divizie B numai studenţească), s-a ajuns la o nouă formulă. Formaţiile studenţeşti au fost repartizate în două serii ale campionatului categoriei B împreună cu celelalte echipe sindicale, după criterii geografice.

În actuala ediţie a campionatelor republicane A şi B din numărul total de 62 de echipe (masculine şi feminine), 31 sînt studenţeşti (procentaj 50 la sută)!! Numărul mare al acestora nu înseamnă însă şi un nivel de pregătire întru totul satisfăcător. Loturile sînt în majoritatea lor incomplete şi foarte diferenţiate ca valori. Majoritatea echipelor se bazează în continuare pe absolvenţi şi 1—2 vîrfuri dintre studenţi, orele de antrenament sînt complet nepotrivite în cele mai multe cazuri, unele cadre tehnice nu au pregătirea corespunzătoare, baza materială e insuficientă.

Este inadmisibil ca în baschetul feminin cluburile de pe lîngă Universităţile din Bucureşti, Cluj, Timişoara sau Iaşi să se afle cu echipele lor undeva prin coada clasamentelor categoriei B sau nici măcar acolo, cînd în aceste institute numărul studentelor este aproape dublu faţă de al studenţilor. Aceasta demonstrează lipsa de interes în depistarea elementelor de perspectivă, munca superficială în procesul de antrenament, care e privit doar ca o obligaţie trasată unor asistenţi de către catedra de educaţie fizică...

Chiar campioana ţării (patru titluri obţinute în ultimii 5 ani), Politehnica Bucureşti, se bazează în continuare pe absolvente (Haralambie, Taflan, Dumitrescu, Pruncu), nereuşind însă să ridice la aceeaşi valoare pe tinerele studente aflate în componenţa echipei (Ciocan, Ghiţă, Chelaru etc.). Aceasta se datorează faptului că în institutele de învăţămînt superior candidaţii admişi avînd aptitudini pentru jocul de baschet sînt rarităţi, iar cei care le au vin cu un slab nivel tehnic din licee şi în consecinţă creşterea valorii acestor baschetbalişti se face cu multă greutate pe parcursul celor 4—5 ani de studii. Jucători ca: Nosievici, Demian, Savu, Barău, Ionescu, Viciu, Diaconescu, Popa au ajuns la o valoare superioară abia după terminarea studiilor.

Credem să trebuie luate o serie de măsuri urgente şi eficiente pentru redresarea acestui sport prin tradiţie studenţesc:

- Astfel, propunem ca începînd cu anul competiţional 1968/69, la nivelul categoriei B, echipele studenţeşti să participe mai întîi la un campionat al centrului universitar, apoi formaţiile cîştigătoare să-şi dispute întîietatea în 4 zone a 6—8 echipe. Primele clasate din cele 4 zone să se întîlnească pe un teren neutru, iar învingătoarea să promoveze în categoria A.
- Toate jocurile să se desfăşoare în aer liber în perioada 1 septembrie—15 noiembrie şi 1 martie—31 mai pentru a dezaglomera sălile de antrenament şi a se crea condiţii de pregătire la ore convenabile.
- Toate reprezentativele să poarte denumiri distincte, nu ca în situaţia actuală cînd avem o puzderie de „Universităţi" şi „Politehnici" din diferite oraşe ale ţării.
- Să se instituie culori şi insigne atît pentru componenţii echipelor cît şi pentru simpatizanţi.
- Să fie revizuit actualul sistem de transferări care mai creează încă obstacole artificiale pentru trecerea la un club universitar a unui student admis în anul I, astfel încît sportivi de perspectivă pot fi ţinuţi timp de ani de zile în afara competiţiilor sportive, exact în evoluţia lor crescîndă, datorită obligativităţii nerealiste a unor dezlegări.
- În centrele universitare mari ca Bucureşti, Cluj, Timişoara, Iaşi etc. să se creeze cluburi studenţeşti de baschet care să centralizeze cele mai bune elemente, pentru a putea evolua cu succes în prima categorie a ţării. Catedrele de educaţie fizică să sprijine secţiile de baschet prin cadre tehnice de specialitate pasionate de munca cu studenţii.

Ar mai fi şi alte deziderate pe care ne limităm a le enunţa:

- Eliminarea din loturile echipelor studenţeşti a sportivilor plafonaţi şi promovarea unor elemente de perspectivă.
- Lărgirea calendarului internaţional studenţesc, în special prin organizarea în ţară a unor turnee care să devină cu timpul tradiţionale.
- Echipele studenţeşti să devină adeptele unui joc modern, în mişcare continuă, cu forme variate de apărare şi atac, cu o condiţie fizică inepuizabilă.

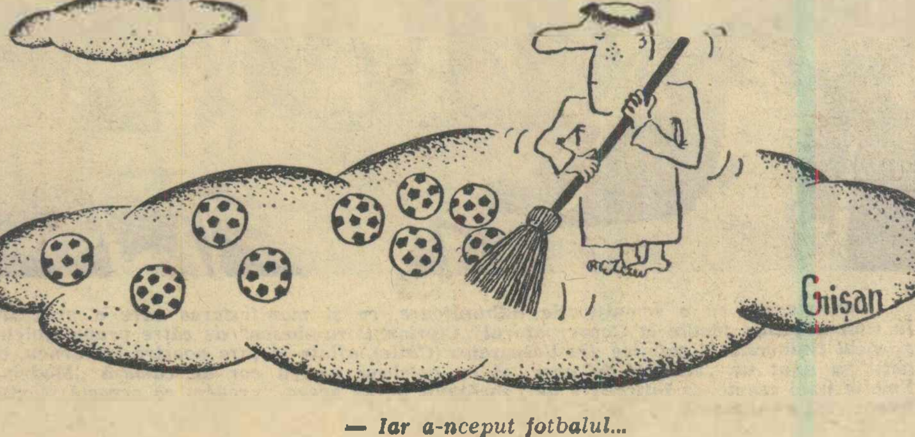
Valentin ALBULESCU

ofsaid

La Bucureşti au început campionatele de calificare la baschet. Seria studenţească a programat cîteva partide atractive (Universitatea — A.S.E., Politehnica — I.P.G.G.), în sala „Politehnica". Din păcate, comisia municipală de baschet şi-a bătut joc (nu e prima dată!) de timpul studenţilor, al antrenorilor şi al arbitrilor, inversînd fără motiv în ultima clipă programarea meciurilor. Din această cauză meciurile s-au disputat cu întîrziere sau n-au mai avut loc. Propunem ca de organizarea campionatelor de calificare studenţeşti să răspundă studenţii înşişi, mai ales că, de fapt, aceste campionate fac parte în realitate din manifestările sportive de masă. Fiind vorba de baschet, parcă asemenea practici trebuiau să-şi afle şi ele de mult locul la... coş.

★

Sala de sport a Institutului pedagogic din Bucureşti este una din puţinele pe care le au la dispoziţie pentru antrenament echipele studenţeşti de performanţă. Iată însă că serviciul administrativ al institutului nu a fost de acord ca sala să fie repartizată numai studenţilor şi, în schimbul unei chirii insignifiante, a cedat-o unor formaţii nestudenţeşti. Aceasta în timp ce multe formaţii universitare închiriază la rîndul lor săli de antrenament la ore incomode şi la preţuri piperate. Vorba proverbului... „scumpul mult păgubeşte". Poate că Ministerul Învăţămîntului va lua o hotărîre fermă în această problemă de... buzunar.

— Iar a-nceput fotbalul...